

Sprawozdanie z działalności
Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
za okres 01.01.2021 – 31.12.2021

1. FUNDACJA ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO

Adres siedziby: ul. M. Kopernika 17, 00-359 Warszawa

Data wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym: 15.04.2008

KRS: 0000303048

REGON: 141382050

Członkowie Zarządu: Prezes – Pan Jacek Królikowski

2. ZAKRES DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ, OPIS GŁÓWNYCH ZDARZEŃ:

Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego (FRSI) pomaga mieszkańcom małych miejscowości korzystać z możliwości nowych technologii. W efekcie mają oni dostęp do praktycznej wiedzy. Uczą się rozwiązywać konkretne problemy swoich społeczności i realizować ich aspiracje. Twórczo poszukują nowych pomysłów i wspólnie je realizują. Fundacja dociera do swoich odbiorców poprzez biblioteki i organizacje pozarządowe. Jej pierwszym zadaniem była realizacja ogólnopolskiego [Programu Rozwoju Bibliotek](#) – przedsięwzięcia Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności (PAFW), które w latach 2009-2015 było wspierane przez Fundację Billa i Melindy Gatesów. Dzięki Programowi tysiące bibliotek publicznych w małych miejscowościach pełni rolę lokalnych centrów aktywności, gdzie mieszkańcy spędzają czas, rozwijają zainteresowania, zdobywają nowe umiejętności i wspólnie działają. FRSI prowadzi także inne projekty wspierające rozwój lokalny z wykorzystaniem nowych technologii, m.in. [Sektor 3.0. Nowe technologie lokalnie](#), także skierowane do szkół, np. [Misja: programowanie](#). Więcej informacji: <http://frsi.org.pl>.

Rok 2021 był czternastym rokiem działalności FRSI. Na dzień 31.12.2020 r. Fundacja zatrudniała 18 osób (tyle samo co w roku poprzednim według stanu na koniec grudnia 2018 r.). Firma Perfectum-Audit Doradcy Finansowo-Księgowi Sp. z o. o. kontynuowała obsługę księgowości i spraw kadrowo-płacowych Fundacji, natomiast radca prawny Pani Ewa Marciniak-Mikulewicz kontynuowała prowadzenie spraw prawnych Fundacji.

W 2021 r. odbyły się dwa posiedzenia Rady Fundacji. Spotkania odbyły się w trybie stacjonarnym z udziałem osób łączących się za pośrednictwem platformy Zoom. Rada udzieliła absolutorium z wykonania obowiązków przez Zarząd za rok 2020 oraz dokonała wyborów Członków Rady na kolejną trzyletnią kadencję w składzie: Jerzy Koźmiński (Przewodniczący Rady), Maciej Graniecki, Jacek Michałowski, Tomasz Pasikowski i Tomasz Sielicki. Ponadto Członkowie Rady zatwierdzili sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności Fundacji za rok 2020, przyjęli roczny plan działania i plan finansowy na rok 2021, a także dokonali wyboru audytora do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego za rok 2021.

Najważniejsze działania podjęte przez FRSI w 2021 r.

W 2021 r. na działania Fundacji istotny wpływ miały skutki przedłużającej się pandemii COVID-19. Dotknęły one FRSI jako organizację i wpłynęły na formy działania. Przyspieszony został proces cyfryzacji procedur wewnętrznych. Dzięki darowiźnie Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności (PAFW) na przeciwdziałanie skutkom pandemii pod koniec 2021 r. wdrożyliśmy w Fundacji elektroniczny system obiegu dokumentów (ESOD), do którego są wprowadzane zamówienia, umowy, faktury i rachunki a także w którym następuje m.in. pełen proces akceptacji dokumentów finansowych. System służy także do akceptacji delegacji pracowników oraz ich urlopów/nieobecności.

Kontynuowano działania online (szkolenia, konferencje, praca zdana pracowników), rozpoczęte w poprzednim roku z uwagi na brak lub ograniczoną możliwość realizacji działań stacjonarnych.

W 2021 r. w wydarzeniach zorganizowanych przez FRSI uczestniczyło łącznie ok. 39 000 osób, w tym ok. 760 osób w sześciu konferencjach, 7.477 w warsztatach (76 warsztatów), 3.087 w transmisjach online (9 transmisji w serwisie Facebook), 26.834 w webinarach (56 webinarów), 476 w 39 superwizjach; 362 osobom udzielono konsultacji/doradztwa.

PROGRAM ROZWOJU BIBLIOTEK

program
rozwoju
bibliotek

Po zakończeniu, w marcu 2015 r., zasadniczej fazy Programu Rozwoju Bibliotek (PRB) wspieranej przez Fundację Gatesów, zgodnie z pierwotnymi założeniami, FRSI kontynuuje wybrane działania wspierające trwałość efektów programu, będące elementem wypracowanej wspólnie z PAFW i Fundacją Gatesów strategią trwałości PRB. Główne założenia strategii to

wspieranie wykorzystania nowych technologii w ofercie bibliotek oraz ich funkcjonowaniu, wzmocnienie potencjału zespołów bibliotekarzy poprzez sieciowanie bibliotekarzy oraz zapewnianie im dostępu do nowatorskich i niesablonowych inicjatyw prowadzonych przez biblioteki, a także rozwijanie umiejętności rzeczniczych pracowników bibliotek czy wspieranie współpracy bibliotek z lokalnym środowiskiem. Środki na te działania pochodzą przede wszystkim od PAFW.

Zasadnicza faza Programu składała się z czterech komponentów: (i) wyposażenia bibliotek w sprzęt informatyczny; (ii) szkoleń dla bibliotekarzy; (iii) wzmocnienia instytucji środowiska bibliotecznego; (iv) promocji bibliotek. Programem zostało objętych łącznie 3.808 placówek bibliotecznych (bibliotek gminnych wraz z filiami) z 1.256 gmin wiejskich i małych miast z całej Polski, co stanowi blisko 60% placówek bibliotecznych położonych na tych obszarach. Nabór bibliotek został przeprowadzony w formie ogólnopolskiego konkursu zgłoszeń w trzech rundach: w 2009 r. (610 bibliotek gminnych, ponad 1 800 placówek), w 2011 r. (498 bibliotek, niemal 1 500 placówek) i w 2013 r. (149 bibliotek gminnych, ponad 480 placówek). Łączny budżet zasadniczej fazy Programu wspieranego przez Fundację Gatesów wynosił ok. 33,2 mln USD. Archiwum działań zasadniczej fazy Programu znajduje się na stronie: <http://programrozwojubibliotek.org/>, natomiast jego podsumowanie - publikacja "[Biblioteka! Więcej niż myślisz. Sześć lat Programu Rozwoju Bibliotek](#)". Polecamy także lekturę raportu pt. "[Do czego służą biblioteki?](#)" z badania wpływu Programu na użytkowników bibliotek.

Poniżej przedstawiamy najważniejsze działania zrealizowane w ramach PRB w 2021 r.

4. runda Programu Rozwoju Bibliotek

4. runda Programu Rozwoju Bibliotek (4PRB) to kompleksowe wsparcie dla ok. 300 placówek bibliotecznych (w tym ok. 75 bibliotek głównych i średnio 3 filie każdej z bibliotek głównych) oraz około 300 bibliotekarzy. Obejmuje ono zarówno rozwój instytucjonalny bibliotek, jak i opracowanie nowej oferty usług odpowiadających na aktualne potrzeby mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem usług, które mogą

program
rozwoju
bibliotek
4. RUNDA

być dostarczane online. W szkoleniach i doradztwie dla nowych bibliotek wezmą udział biblioteki, a także liderzy (dyrektorzy, bibliotekarze-trenerzy), którzy uczestnicząc w poprzednich rundach Programu, wyróżnili się zaangażowaniem i osiągnięciami. Trwałość planowanych działań wzmocni, między innymi, włączanie uczestników 4. rundy do istniejących już sieci współpracy, takich jak LABIB (liderzy, trenerzy, innowatorzy pracujący w bibliotekach), czy „Grupa InicjaTyWy” (dyrektorzy prowadzący grupy wsparcia dla innych dyrektorów z okolicznych bibliotek).

W 2021 r. w ramach 4PRB m.in.:

- stworzono platformę internetową prb.biblioteki.org (Wirtualny Segregator PRB) służącą rekrutacji do Programu (strona-wizytówka, formularz zgłoszenia online, panel oceny zgłoszeń), zarządzaniu Programem i komunikacji z uczestnikami 4PRB, funkcjonalnie połączoną z portalem społecznościowym dla bibliotekarzy labib.pl (np. wykorzystuje mechanizm zamkniętego forum); Wirtualny Segregator jest rozwijany na bieżąco;
- wyłoniono 6-osobową grupę trenerów, którzy poprowadzą cykl warsztatów z planowania pracy biblioteki. Trenerzy opracowali szczegółowy konspekt procesu szkoleniowego składającego się z 6 modułów szkoleniowych (praca zespołowa, diagnoza lokalna, misja i wizja instytucji, projektowanie usług i działań, wdrażanie i ewaluacja oraz rzecznictwo);
- przygotowano identyfikację wizualną Programu oraz projekty graficzne materiałów dla bibliotekarek i bibliotekarzy;
- przygotowano i uruchomiono w dn. 10.03 2021 r. rekrutację do 4PRB, tzn. przygotowano regulamin Programu, wzór umowy uczestnictwa dla bibliotek oraz formularz rekrutacyjny, a także powołano komisję oceny zgłoszeń. Na potrzeby promocji Programu nagrano 6 filmów wspierających rekrutację, w których wzięły udział przedstawicielki Grupy Doradczej 4PRB, składającej się z dyrektorek bibliotek uczestniczących w poprzednich rundach (link do playlisty na YT: https://youtube.com/playlist?list=PL0X9WIUjgfi_YePkfFhZe4RgfbKlyloc2), oraz 2 webinaria wyjaśniające idee Programu i zasady rekrutacji. Prowadzono aktywnie akcję promocyjno-informacyjną w mediach społecznościowych i na stronach www FRŚI. Informację o rekrutacji dystrybuowano również za pośrednictwem wojewódzkich bibliotek publicznych;
- przeprowadzono dwuetapowy proces rekrutacji bibliotek do udziału w 4PRB, który składał z: 1) wypełnienia formularza zgłoszeniowego (<https://www.prb.biblioteki.org/formularz-zgloszeniowy>) przez każdą zainteresowaną i spełniającą kryteria rekrutacyjne instytucję; 2) rozmowy kwalifikacyjnej z wybranymi bibliotekami po etapie oceny zgłoszeń. Komisja oceniła 162 zgłoszenia bibliotek i przeprowadziła 13 rozmów online. W wyniku 4 spotkań komisji i rozmów kwalifikacyjnych z wybranymi bibliotekami wyłoniono 79 instytucji do udziału w 4PRB. Strona z wynikami rekrutacji: <https://www.prb.biblioteki.org/wyniki>. Dla zrekrutowanych bibliotek przeprowadzono webinarium wprowadzające do Programu;
- wszystkie wyłonione biblioteki wygenerowały za pomocą Wirtualnego Segregatora PRB umowy uczestnictwa i je podpisały. Wzór umowy dostępny jest na stronie Programu: https://www.prb.biblioteki.org/dokumenty/4PRB_wzor%20umowy_biblioteka_OST.pdf
- bibliotekom - uczestniczkom Programu, dostarczono sprzęt (w skład jednego zestawu wchodzi laptop, tablet i kamerę internetową), co instytucje poświadczyły podpisując protokoły odbioru;
- dla dyrektorów bibliotek biorących udział w Programie zaprojektowano dodatkowe wsparcie w postaci 5 spotkań w 5 podgrupach prowadzonych przez członkinie Grupy InicjaTyWy, dyrektorki bibliotek;
- 10.06.2021 r. odbyło się spotkanie online otwierające 4PRB, na które zaproszono całe zespoły bibliotek biorące udział w Programie. Program wydarzenia został zaprojektowany tak, aby był to czas refleksji nad wyzwaniem rozwojowym dla bibliotek, poznawania się uczestników, eksperymentowania z różnymi aplikacjami służącymi działaniom online, doświadczania brania udziału w wydarzeniu online i świętowania. W ramach spotkania m.in. wystąpił prof. Tadeusz Sławek (nagranie wystąpienia dostępne jest pod linkiem: <https://youtu.be/mLnD-Y81V8s>) . Kolejnym

punktem programu była debata pt. "Jutro już tu jest. Nowe wyzwania dla bibliotek". Cały program: http://bit.ly/4PRB_program. Na potrzeby spotkania powstał również notatnik dla uczestników (http://bit.ly/4PRB_notatnik) a dokumentację ze spotkania współtworzoną przez uczestników można obejrzeć pod linkiem: <https://padlet.com/DorotaKostowska/o7n1hdttiv3s9t6h>;

- lipiec i sierpień w bibliotekach uczestniczących w 4PRB to był czas na realizację zadania pt. "Ćwiczenia z ciekawości" zaprezentowanego podczas czerwcowego spotkania otwierającego (nagranie dostępne jest pod linkiem: <https://youtu.be/5-eoNXIuvSw>). Zadanie jest zachętą do przyglądania się funkcjonowaniu bibliotek i ich otoczenia w ramach przygotowań do realizacji diagnozy lokalnej do przeprowadzenia przez biblioteki na początku warsztatów Planowania Rozwoju Bibliotek (PRB), realizowanych od września 2021 r.;
- 3.09.2021 r. dla uczestników 4PRB odbyło się webinarium wprowadzające do półrocznego procesu szkoleniowego składającego się z warsztatów PRB, webinarium i planowanego wsparcia dla dyrektorów świadczonego przez członkinie Grupy InicJaTyWy. Link do nagrania webinarium: https://youtu.be/n3xcCQ_UUtw;
- z początkiem września rozpoczęły się warsztaty PRB (szkolenia podstawowe), które równolegle są realizowane dla 12 grup szkoleniowych przez pary trenerek i trenerów. Każda grupa warsztatowa spotyka się online, na platformie Zoom, podczas 6 zjazdów (2 zjazdy 1-dniowe i 4 zjazdy 2-dniowe). W warsztatach biorą udział 3-osobowe zespoły bibliotek, w tym osoba reprezentująca kadrę zarządzającą biblioteki. Warsztaty są zaplanowane do marca 2022 r.;
- uruchomione zostały grupy wsparcia (oparte na metodzie superwizji) dla dyrektorek i dyrektorów z bibliotek uczestniczących w 4PRB. Pięć grup prowadzonych jest przez członkinie Grupy InicJaTyWy, dyrektorki bibliotek, które regularnie prowadzą lokalne grupy dyrektorskie przy wsparciu trenerki/superwizorki. Spotkania odbywają się online;
- jako uzupełnienie oferty szkoleń podstawowych, i odpowiadając na potrzeby uczestników zorganizowane zostały dodatkowe webinaria: 1.10.2021 r. poświęcone facylitacji pracy w grupie, w tym metodom i narzędziom (prowadzący: Kamil Śliwowski), 08.10.2021 prezentujące narzędzie wspierające proces diagnozy lokalnej w bibliotekach (prowadząca: Agata Urbanik), 22.11.2021 o wyzwaniach współczesności i trendach, które mają wpływ na funkcjonowanie bibliotek (prowadzący: Jacek Królikowski), 02.12.2021 webinarium pt. "Młodzi – co o nich wiemy?". Webinaria są nagrywane i udostępniane w Wirtualnym Segregatorze 4PRB;
- w listopadzie wszyscy uczestnicy 4. PRB zostali zaproszeni na Ogólnopolski Kongres Bibliotek, a w grudniu - na 2. Forum dyrektorek i dyrektorów bibliotek, organizowane przez Grupę InicJaTyWy. W ten sposób zachęcamy bibliotekarki i bibliotekarzy do aktywnego włączania się w społeczność bibliotekarską i jej współtworzenie;
- na bieżąco podejmowane są różne inicjatywy rozwijające społeczność uczestników 4. rundy PRB (np. akcja świąteczna "HO HO HO Kartki na Mikołajki!") oraz rozwijany jest Wirtualny Segregator PRB.

Działania skierowane do całej sieci bibliotek

Utrzymywanie i rozwijanie portalu Labib

Od 2012 r. FRIS prowadzi portal społecznościowy www.labib.pl stworzony dla bibliotekarek i bibliotekarzy nastawionych na wymianę praktycznej wiedzy płynącej z doświadczenia, szukanie inspiracji do działania i nawiązywanie kontaktów zawodowych. Zawartość portalu tworzą jego użytkownicy - można umieszczać tam artykuły i scenariusze działań, a także uczestniczyć w dyskusjach na forum i wysyłać wiadomości pomiędzy użytkownikami portalu. Za pomocą portalu labib.pl promowane są również projekty adresowane do środowiska bibliotecznego, w tym działania realizowane przez Stowarzyszenie LABiB. Portal labib.pl jest na bieżąco utrzymywany i rozwijany przez FRIS.

W 2021 r. FRSI we współpracy ze Stowarzyszeniem LABiB przeprowadziło kolejną edycję "12 miesięcy tematycznych z portalem labib.pl" związanych z zagadnieniami interesującymi dla środowiska bibliotekarzy. Każdy miesiąc to inny temat, a wśród nich są: Biblioteka jako organizacja - ocena pracownicza (styczeń), Biblioteka jako organizacja - procedury, zakupy, budżet (luty), Biblioteka jako organizacja - komunikacja wewnętrzna (marzec). Opis wszystkich tematów dostępny jest tutaj: <https://labib.pl/artykuly/pokaz/1200>. Miesiące tematyczne są okazją do promocji zasobów portalu oraz wzbogacenia go o nowe materiały. Co miesiąc przygotowujemy są dwa webinaria prowadzone przez ekspertów ze środowiska bibliotecznego. Nagrania webinarów są ogólnodostępne na YT: <https://www.youtube.com/playlist?list=PL0X9WIUjgfi-OS4d08AH6EhZb0VTlgi9A>.

W ramach "12 miesięcy tematycznych" odbyło się dotychczas 20 webinarów (2.839 uczestników), w tym 5 webinarów w IV kwartale br. (465 uczestników). Łączna liczba zarejestrowanych użytkowników to 4.821 (w tym 123 przybyło w IV kwartale), a łączna liczba opublikowanych artykułów to 1.718 (w tym 158 nowych, opublikowanych w IV kwartale). Duża liczba nowych użytkowników oraz artykułów to efekt współpracy w listopadzie 2021 r. FRSI z Wydawnictwem Egmont i wspólnej akcji dla bibliotek pt. "BOOM! Na komiksy i gry planszowe w bibliotece".

W latach 2021-2022 portal labib.pl jest również intensywnie wykorzystywany w ramach 4PRB. Wszyscy uczestnicy 4PRB są zobowiązani do założenia konta na portalu labib.pl, a platforma służąca do zarządzania 4. rundą (Wirtualny Segregator PRB) jest powiązana z labib.pl, np. wykorzystuje funkcjonalność zamkniętego forum.

Grant dla Stowarzyszenia Labib

FRSI kontynuuje wspieranie sieci aktywnych i gotowych do dzielenia się wiedzą bibliotekarek i bibliotekarzy w ramach sieci LABiB, utworzonej w 2012 r. LABiB był programem liderkim opartym na cyklicznych spotkaniach i działaniach podejmowanych przez jego uczestników na rzecz środowiska bibliotecznego. W 2018 r. zostało powołane do życia Stowarzyszenie LABiB, które jest kolejnym krokiem do profesjonalizacji działań i usamodzielnienia grupy LABiB. FRSI podpisało ze Stowarzyszeniem LABiB na lata 2021-2022 umowę grantową, dzięki której Stowarzyszenie kontynuuje i rozwija projekty rozpoczęte w latach ubiegłych, w tym BiblioLABy - regionalne spotkania bibliotekarzy służące wymianie doświadczeń, projekt "Praktyka dla praktyka" oraz konkurs "Re-animuj się", dzięki któremu lokalne biblioteki mogą wygrać warsztaty z ekspertami. Stowarzyszenie LABiB stara się pozyskiwać również środki z innych źródeł, aby w pełni móc zrealizować powyższe projekty.

W 2021 r. Stowarzyszenie LABiB uruchomiło kolejną edycję konkursu dla bibliotek pt. "Re-animuj się", w ramach którego można wygrać jeden z warsztatów prowadzonych przez członków Stowarzyszenia LABiB. Zasady konkursu oraz tematy warsztatów i osoby prowadzące są przedstawione w artykule na labib.pl: <https://labib.pl/artykuly/pokaz/1326>. 15 warsztatów dla zwyczajnych bibliotek, w których wzięło udział łącznie 171 bibliotekarzy, odbyło się od października do listopada; część w formule stacjonarnej, pozostała online na platformie Zoom.

W IV kwartale 2021 r. odbyło się 7 lokalnych BiblioLABów, czyli o 2 więcej niż w latach ubiegłych - odbyły się w województwach: lubelskim, łódzkim, małopolskim, mazowieckim, pomorskim, śląskim oraz zachodniopomorskim. Tematem przewodnim była "Równowaga w rzeczywistości hybrydowej". Ze względu na trwającą pandemię, w 2021 r. zjazdy odbyły się znów w formule mieszanej - częściowo online (oficjalne otwarcie i debata podsumowująca), a część stacjonarnie, w małych grupach warsztatowych (w Gorlicach, Krakowie, Lublinie, Piasecznie, Szczecinie i Katowicach, Gdyni, Łodzi). Debaty online widziało 505 osób, natomiast w warsztatach stacjonarnych łącznie wzięło udział 227 osób.

W listopadzie zakończył się nowy projekt szkoleniowy (pilotaż) Stowarzyszenia LABiB pt. "Laboratorium: Biblioteka przyszłości", uruchomiony w maju 2021 r. Projekt wynikał z diagnozy potrzeb przeprowadzonej wśród pracowników bibliotek publicznych i zakładał organizację kursu składającego się z 3 modułów (prowadzonych online), z których każdy porusza ważny obszar funkcjonowania biblioteki. Są to: organizacja pracy biblioteki, animacja społeczno-kulturalna oraz promocja i marketing w bibliotece. W ramach projektu w październiku 2021 r. odbyły się 3 zjazdy, każdy dla 17 osób, oraz konsultacje dot. pisania wniosków i

prowadzenia webinarium. W listopadzie zrealizowane zostały 3 webinaria przez najaktywniejszych uczestników kursu. Webinaria zapewniły dotarcie do szerokiej grupy bibliotekarzy (2.587 wyświetleń łącznie) i są dostępne do obejrzenia na Facebooku: <https://www.facebook.com/stowarzyszenielaibib/videos>. Opis projektu znajduje się również na portalu labib.pl: <https://labib.pl/artykuly/pokaz/1316>.

Wsparcie dla Grupy InicjaTyWy

Działanie jest kontynuacją wsparcia dla dyrektorek i dyrektorów bibliotek - absolwentów programu "Kieruj w dobrym stylu" (zakończonego w grudniu 2015 r.; umowa B133/2013/PLN) i nosi nazwę "Grupa InicJaTyWy". W jego ramach w 2016 r. inicjatorki i inicjatorzy spotkań lokalnych grup dyrektorów stworzyli ok. 20 takich grup niemal w całej Polsce (umowa B173/2017/PLN). Grupy te służą dzieleniu się wiedzą i doświadczeniami oraz wspólnemu rozwiązywaniu problemów, jakie napotykają osoby zarządzające bibliotekami. W edycji projektu objętej umową B188/2019/PLN brało udział 20 osób.

W obecnej edycji projektu pracujemy z 16 osobami, każda z nich prowadzi własną grupę lokalną. W przyszłości planujemy dołączanie do Grupy nowych członkiń i członków. Grupa InicJaTyWy spotyka się regularnie (średnio co 2 tygodnie) na superwizjach ogólnopolskich online, podczas których omawiane są bieżące wyzwania i sprawy związane zarówno z funkcjonowaniem Grupy i lokalnych grup dyrektorskich, jak i bibliotek, którymi zarządzają członkinie i członkowie Grupy.

Grupa InicJaTyWy wyraźnie się rozwija i podejmuje nowe wyzwania. W maju 2021 r. Grupa InicJaTyWy powołała grupę na Facebooku "Kieruj w dobrym stylu! Sieć dyrektorek i dyrektorów bibliotek" ([link do artykułu o grupie](#)). Jak piszą jej twórczynie i twórcy - grupa ma sieciować dyrektorki i dyrektorów bibliotek z całej Polski i stworzyć najbardziej dostępne narzędzie do udzielania i pozyskiwania wsparcia liderkiego oraz wymiany dobrych praktyk w zakresie zarządzania bibliotekami publicznymi. W momencie sporządzania raportu do grupy "Kieruj w dobrym stylu!" należy już 285 osób, padają na niej liczne pytania i odpowiedzi związane z zarządzaniem i funkcjonowaniem bibliotek.

Kolejne duże przedsięwzięcia Grupy InicJaTyWy to organizowane co około pół roku fora dyrektorskie online. 1. Forum dyrektorek i dyrektorów bibliotek pt. "Lider/ka w zmianie" odbyło się 22.06.2021 r.. W wydarzeniu uczestniczyło ponad 100 osób na platformie Zoom, a kolejne 100 osób brało udział w transmisji sesji plenarnej na Facebooku. Informacje dotyczące forum oraz nagranie sesji plenarnej znaleźć można na portalu biblioteki.org ([link do podsumowania i nagrania](#)).

2. Forum dyrektorek i dyrektorów bibliotek pt. "Nie daj się wypalić!" zaplanowane zostało na 18.01.2022 r. Tematyka forum to przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu, dbanie o siebie i swój zespół. Ostatnie miesiące 2021 r. to okres intensywnych przygotowań do wydarzenia, w którego realizację zaangażowana jest cała Grupa InicJaTyWy ([szczegółowe informacje i program forum](#)). Wydarzenie ponownie cieszy się dużym zainteresowaniem, a 120 miejsc na forum rozeszło się w nieco ponad 3 godziny.

16- 17.09. 2021 r. odbyło się stacjonarne ogólnopolskie spotkanie Grupy InicjaTyWy pod Toruniem, w większości zorganizowane przez jedną z członkiń Grupy. W grudniu 2021 r. odbyły się także (stacjonarnie) dwie superwizje regionalne (dla połączonych grup Północ i Centrum oraz Południe i Zachód).

Pięć przedstawicielek Grupy InicJaTyWy prowadzi też grupy wsparcia dla dyrektorek i dyrektorów 4. rundy PRB. Ich praca jest superwizowana przez trenerkę-coach'kę, która pracuje z Grupą InicJaTyWy od samego początku.

Kontynuowanie wsparcia dla inicjatywy „Rozmowy przy wspólnym stole”

Projekt „Rozmowy przy wspólnym stole” jest prowadzony przez FRIS od kwietnia 2018 r. Pierwsza edycja projektu (realizowana do końca lutego 2019 r.) była finansowana ze środków Funduszu Obywatelskiego zarządzanego przez Fundację dla Polski. W jej

ROZMOWY
PRZY WSPÓLNYM
STOLE

ramach opracowano i przetestowano metodologię spotkań obywatelskich w bibliotece, tak aby odbywały się w atmosferze szacunku, zaufania i zrozumienia, nawet jeśli dotyczą trudnych lub kontrowersyjnych tematów. W latach 2019 - 2020 r. druga edycja projektu była realizowana ze środków umowy B188/2019/PLN. W pierwszej edycji uczestniczyło 21 bibliotek, w drugiej - 17.

W latach 2021-2022 w ramach "Rozmów przy wspólnym stole" realizowane będą 3 webinaria rocznie, pomagające moderatorkom i moderatorom w prowadzeniu rozmów na ważne dla ich społeczności, a czasem jednak budzące kontrowersje, tematy.

15.06.2021 r. zostało zrealizowane webinarium "Porozmawiajmy o śmierci" z Anją Franczak, profesjonalną towarzyszką w żałobie. Mówiła ona o tym, dlaczego śmierć stała się tematem tabu, jakie inicjatywy w Polsce i na świecie starają się to tabu przełamywać, skąd można czerpać inspirację oraz - przede wszystkim - jak taką rozmowę o śmierci przeprowadzić także w bibliotece, czego może ona dotyczyć. Ekspertka przygotowała też specjalną "ściągakę" ze wskazówkami dotyczącymi prowadzenia rozmowy o śmierci. W webinarium wzięły udział na żywo 53 osoby, a w momencie sporządzania sprawozdania nagranie webinarium ma 176 wyświetleń ([link do opisu i nagrania webinarium](#)).

7.10.2021 br. zostało zrealizowane webinarium "Porozmawiajmy o uchodźczyńiach i uchodźcach z Piotrem Bystrianinem z Fundacji Ocalenie, Mówił on o tym, kim są uchodźczynie i uchodźcy (przedstawił definicję, fakty i liczby), o obecnej sytuacji przy polsko-białoruskiej granicy oraz o tym, jak poprowadzić rozmowę na ten temat w swojej społeczności. Ekspert również przygotował specjalną "ściągakę" ze wskazówkami i linkami do przydatnych materiałów. W webinarium wzięły udział na żywo 74 osoby, a w momencie sporządzania sprawozdania nagranie webinarium ma 264 wyświetlenia ([link do opisu i nagrania webinarium](#)).

15.12.2021 r. odbyło się webinarium „Byłem uchodźcą. Porozmawiajmy!”. Webinarium składało się z dwóch części: rozmowy Piotra Bystrianina z Elmim Abdim (prezesem Fundacji dla Somalii oraz Stowarzyszenia Somalijskiego w RP, ale też osoby z doświadczeniem uchodźczym) oraz krótkiej prezentacji Piotra Bystrianina nt. organizacji spotkania z osobą z doświadczeniem uchodźstwa. W webinarium wzięło udział na żywo 31 osób, a w momencie sporządzania sprawozdania nagranie webinarium ma 65 wyświetleń ([link do opisu i nagrania webinarium](#)).

„Nie siedź! Sieciu!” – wsparcie dla regionalnych sieci bibliotecznych

Celem działania jest wsparcie regionalnych sieci bibliotekarzy i bibliotek działających przy 13 wojewódzkich bibliotekach publicznych (WBP), które nie brały udziału w pilotażu projektu "Nie siedź! Sieciu!", np. dyrektorek i dyrektorów bibliotek, bibliotek powiatowych, bibliotekarek i bibliotekarzy pracujących w oddziałach dziecięcych oraz poszerzenie sieci współpracy pracowników działów instrukcyjno-metodycznych (DIM) WBP zainicjowanej w 2019 r. Projekt jest kontynuacją pilotażu realizowanego w latach 2019-202 i jest skierowany do wszystkich 18 WBP. W pierwszej kolejności planuje się przygotować pracowników DIM WBP do wsparcia istniejącej lub zainicjowania nowych regionalnych sieci bibliotekarzy lub bibliotek. W 2021 r. powstaną trzyletnie plany rozwoju regionalnych sieci bibliotecznych wraz z rocznymi projektami wdrożeniowymi, które będą realizowane w 2022 r. Jednocześnie FRSI zamierza udzielić wsparcia eksperckiego sieci pracowników DIM. W grudniu planowana jest konferencja sieciująca dla uczestników projektu.

Do października 2021 r w części projektu poświęconej wsparciu regionalnych sieci bibliotekarzy i bibliotek działających przy WBP:

- zrekrutowano kadrę trenerską, opracowano koncepcję szkoleń online, uaktualniono materiały szkoleniowe (w tym formatki planów rozwoju sieci i mini projektów), przeprowadzono wywiady z przedstawicielami sieci pracowników kultury, stworzono [Bibliotekę podcastów](#) nt. korzyści z udziału w sieciach oraz formatkę badania zasobów i potrzeb sieci;
- zrekrutowano 13 trzyosobowych zespołów DIM WBP w Bydgoszczy, Gorzowie Wielkopolskim, Zielonej Górze, Łodzi, Krakowie, Warszawie, Opolu, Rzeszowie, Białymstoku, Gdańsku,

Katowicach, Poznaniu i Szczecinie oraz podpisano umowy o współpracy z bibliotekami;

- od marca do października przeprowadzono cykl 10 czterogodzinnych szkoleń mający na celu stworzenie planów rozwoju regionalnych sieci bibliotekarzy lub bibliotek wraz z rocznym projektem wdrożeniowym, podczas których uczestnicy projektu m.in. zapoznali się z modelem sieci proponowanym przez FRŚI, poznali sieci wspierane przez Fundację (Grupa InicJaTyWy, LABiB) oraz dobre praktyki działań wspierających sieciowanie (dyrektorskie grupy wsparcia, job shadowing, kluby wiedzy, kalendarz wydarzeń bibliotecznych), stworzyli plany badania potrzeb, potencjałów i zasobów sieci regionalnych; poznali i przećwiczyli aplikacje umożliwiające zdalną pracę z bibliotekami w terenie, nauczyli się jak formułować cele strategiczne i operacyjne, poznali zasady UX writingu;
- w czerwcu WBP rozpoczęły organizację spotkań inicjujących regionalne sieci bibliotekarzy i bibliotek, część z tych spotkań nabrała cyklicznego charakteru i jest kontynuowanych;
- w okresie wakacyjnym (lipiec-sierpień) uczestnicy projektu przeprowadzili przy wsparciu trenerów badania potrzeb, potencjałów i zasobów sieci regionalnych oraz wyłonili przedstawicieli sieci regionalnych, którzy wzięli udział w pracach nad powstawaniem planów rozwoju sieci i mini projektów wdrożeniowych;
- ponadto w 2021 r. zorganizowano spotkania inicjujące powstanie sieci pracowników DIM, w efekcie których sieć pracowników DIM wyłoniła osoby do kontaktu z FRŚI i rozpoczęła spotkania dotyczące wyzwań, przed którymi stoją WBP. Spotkania odbywają się regularnie bez udziału pracowników FRŚI.

Na jesieni 2021 r. uczestnicy projektu przy wsparciu trenerek rozpoczęli prace nad planami rozwoju sieci i mini projektami wdrożeniowymi. W ramach projektu powstanie/otrzyma wsparcie 12 sieci bibliotek, m.in. sieć dyrektorów bibliotek (WBP w Gdańsku i Gorzowie), sieć bibliotek pracujących z osobami ze specjalnymi potrzebami (Szczecin) czy też sieć bibliotekarzy pracujących z dziećmi i nowymi technologiami (Rzeszów), Realizacja mini projektów zaplanowana jest na okres 15.01-30.11.2022 r.

Modernizacja portalu biblioteki.org

Portal biblioteki.org, prowadzony od 2009 r. (w nowej odsłonie od 2015 r.), pełni rolę repozytorium zasobów wiedzy dla bibliotekarek i bibliotekarzy ze wszystkich bibliotek w Polsce, uczestniczących, bądź nie, w projektach i programach FRŚI. Na portalu zamieszczane są nagrania webinarów, publikacje (w tym poradniki powstające w ramach różnych projektów skierowanych do bibliotek), scenariusze zajęć, artykuły oraz aktualności (w tym ogłoszenia o naborach do projektów/programów FRŚI, szkoleniach, konkursach, webinarach i akcjach). W 4. kwartale 2021 r. na portalu odnotowaliśmy (wg Google Analytics) 14.717 użytkowników i 40.859 odsłon.

Utrzymywanie i powiększanie zasobów portalu „zrozum.org”

Portal zrozum.org powstał w ramach projektu „Kliknij. Sprawdź. Zrozum”, realizowanego w ramach umów B173/2017/PLN i B188/2019/PLN i obecnie jest utrzymywane a jego zasoby aktualizowane i rozwijane w ramach projektu „My Digital Life” (MDL), finansowanego ze środków Microsoft (grant 2021). Portal zawiera materiały edukacyjne (np. scenariusze zajęć, case studies), raporty, poradniki, infografiki i przykłady wykorzystywania aplikacji mobilnych i narzędzi online przydatnych w fact checkingu i wspierających myślenie krytyczne. Ważnym elementem portalu jest podręcznik autorstwa Piotra Henzlera. pt „Kliknij. Sprawdź. Zrozum. Jak świadomie korzystać z informacji ([link](#)).

W ramach projektu MDL powstała koncepcja aktualizacji serwisu i zostały wdrożone dwa pakiety edukacyjne MDL dotyczące krytycznego myślenia i fact checkingu. Pierwszy z nich bazuje na odświeżonych materiałach portalu zrozum.org. Składa się z tzw. edukesków (kampania w mediach społecznościowych),

webinaru poprowadzonego z okazji Dnia Factcheckingu oraz artykułu ([link](#)) na stronie projektu. Drugi pakiet składa się z webinarium pt. „[Jak uczyć krytycznego myślenia](#)” skierowanego do edukatorów i rodziców oraz z artykułów tematycznych „Trening krytycznego myślenia” oraz „Jak radzić sobie z fake newsami”. Zostało przygotowane i opublikowane 2. wydanie ww. podręcznika, zasoby portalu zostały przejrane i są w trybie ciągłym aktualizowane. Regularnie odbywają się webinaria dla edukatorów, prowadzimy remarketing treści i produkujemy nowy content - artykuły na blog MDL oraz webinaria (więcej informacji: pkt 16 sprawozdania, w ramach opisu realizacji projektu MDL).

Utrzymywanie aplikacji „Dzieje się”

W maju 2020 r. zostały ukończone prace nad aplikacją „Dzieje się”, która jest wspólnym kalendarzem wydarzeń kulturalnych organizowanych przez różne podmioty w danej gminie. Pozwala na dodawanie wydarzeń ze zdjęciem, tytułem, adresem www, opisem, datą rozpoczęcia i zakończenia wydarzenia, tagami, kategorią, organizatorem, lokalizacją, ceną biletu, itp. Przeprowadzony w 5 placówkach pilotaż pozwolił przetestować mechanizm zamieszczania kalendarza na stronie i wprowadzić szereg poprawek. W związku z pandemią utrudnione było testowanie mechanizmów promocji wydarzeń oraz budowania sieci partnerów. W drugim kwartale 2021 r. aplikacja została pomyślnie przeniesiona na nowy serwer i udostępniona do użytku Gminie Raszyn. Zaktualizowano instrukcję obsługi oraz zorganizowano spotkanie demonstracyjne, wprowadzono także zmiany zgłoszone zgodnie z zapotrzebowaniem gminy. Kalendarz „Dzieje się” został implementowany przez Centrum Kultury Raszyn.

Prowadzenie platformy z kursami e-learningowymi

FRSI prowadzi platformę szkoleniową Moodle wraz ze stroną dostępową pod adresem: <https://kursy.frsi.org.pl/>. Platforma, uruchomiona w 2018 r., zawiera dwa kursy przygotowane przez FRSI i udostępnione na Moodle: „Docenić bibliotekę: jak skutecznie prowadzić rzecznicтво” oraz „Jak przygotować i z sukcesem realizować projekt”. Strona startowa platformy umożliwia także dostęp do zewnętrznego kursu „Edukacja finansowa w bibliotekach publicznych”, opracowanego w ramach projektu FINLIT, realizowanego przez FRSI wraz z partnerami w ramach programu Erasmus+.

Na platformie zarejestrowało się 431 osób. Z kursu „Docenić bibliotekę: jak skutecznie prowadzić rzecznicтво” skorzystało dotychczas 199 osób, a z kursu „Jak przygotować i z sukcesem realizować projekt” (udostępnionego w styczniu 2021 r.) - 238 osób. W październiku 2021 r. zorganizowano konkurs „Wakacje z e-learningiem”, w którym zadaniem było przygotowanie pisemnej wypowiedzi zawierającej opis doświadczeń i korzyści z udziału. W konkursie nagrodzono zestawami książek dwie biblioteki.

Organizacja Ogólnopolskich Kongresów Bibliotek

Ze względu na pandemię Covid-19 i obostrzenia z nią związane również XII edycja Ogólnopolskiego Kongresu Bibliotek odbyła się w formie online - 24.11.2021 r. Wzięło w nim udział blisko 1.200 osób. Dla większości uczestników był to pierwszy Kongres; większość z nich stanowiły osoby pracujące w bibliotekach, w tym szkolnych i akademickich, ale byli też przedstawiciele firm, i organizacji pozarządowych. Produkcję wydarzenia oparliśmy na rozwiązaniach wypracowanych w zeszłym roku (m.in platforma typu Hopin, transmisja części wydarzenia w social mediach, format telewizyjny). Hasłem przewodnim Kongresu było „Na zdrowie!” i wątki związane z dbaniem o siebie i o swoje otoczenie (zarówno to społeczne, jak i o przyrodę). Za plan telewizyjny posłużyła nam piękna przestrzeń Mediateki w Grodzisku Mazowieckim a poprowadziła je doświadczona dziennikarka, współpracująca z kluczowymi mediami w Polsce (TVN, AGORA) - Agnieszka Kozak. Dużą popularnością cieszyły się warsztaty i seminaria prowadzone przez bibliotekarki a także spotkania w strefie spotkań z przedstawicielami bibliotecznej Grupy InicjaTyWy oraz spotkania autorskie, zorganizowane przy wsparciu Wydawnictwa Egmont. Program kongresu oraz notki biograficzne prelegentów są dostępne na stronie <https://kongresbibliotek.pl/>.

Wsparcie dla Lokalnych Klubów Kodowania

Lokalne Kluby Kodowania (LKK) powstały w ramach corocznych edycji projektu "Link do przyszłości. Edukacja. Programowanie. Rozwój", realizowanego przez FRIS ze środków Microsoft. Od 2015 r. w bibliotekach i szkołach powstała sieć blisko 250 LKK, które organizują warsztaty zachęcające dzieci i młodzież do nauki programowania. Mimo formalnego zakończenia projektu, Kluby działają dalej, a FRIS włącza je w inne swoje działania, np. udostępniając ofertę bezpłatnych kursów programowania w językach Python i SQL na platformie Fundacji Liga Niezwykłych Umysłów (projekt "Koduj_Pro", [link](#)). Kluby mogą korzystać z dalszego wsparcia FRIS, włączając w to możliwość dalszego wypożyczania robotów i otrzymywania - raz na kwartał - nowopowstających w FRIS materiałów edukacyjnych (np. trenerom Klubów udostępniane są nowe materiały szkoleniowe powstające w projekcie "My Digital Life"). W trakcie pandemii działania LKK były ograniczone, gdyż tylko część placówek miała możliwość przeniesienia swoich działań online. W II kwartale 2021 r. przeprowadzono ankietę badającą aktualny status sieci LKK. Z uzyskanych odpowiedzi wiemy, że aktywnie działa 15 Klubów Kodowania. 37 placówek zadeklarowało, że nie są aktywne, ale planują wznowienie działań tak szybko jak to będzie możliwe. W ankiecie zostały zebrane wszelkie potrzeby LKK, które mogą ułatwić wznowienie ich działalności. W miarę możliwości zapewniamy wsparcie w tym zakresie.

Kluby kreatywności w bibliotekach

14 grudnia 2021 r. odbyło się wydarzenie online pod hasłem „Przyszłość w naszych rękach”, poświęcone twórczym przestrzeniom w bibliotekach. W programie znalazły się prezentacje bibliotecznych klubów kreatywności, twórcze warsztaty oraz różne inspiracje spoza świata bibliotek. Na wydarzenie zorganizowane na platformie Zoom zarejestrowało się 338 osób (w poszczególnych sesjach uczestniczyło średnio 150 osób). Podczas wydarzenia zorganizowano konkurs na wypowiedzi dotyczące tego, jak twórcze przestrzenie w bibliotekach mogą nam pomóc budować lepszą przyszłość. Nagrodziliśmy dziesięć bibliotek, które otrzymały zestawy książek. Najciekawsze wypowiedzi zostały zamieszczone na stronie: https://biblioteki.org/aktualnosci0/Jak_tworcze_przestrzenie_w_bibliotekach_moga_nam_pomoc_budowac_lepsza_przyszlosc.html. Nagrania i prezentacje z wydarzenia dostępne są na stronie: https://biblioteki.org/aktualnosci0/Przyszlosc_w_naszyc_rekach_Tworcze_przestrzenie_w_bibliotekach_nagrania_i_materia-y.html

Wydarzenie było podsumowaniem projektu "Kluby kreatywności w bibliotekach", który realizowaliśmy w latach 2018-2021 ze środków PAFW. Wzięło w nim udział 20 bibliotek (5 w I, pilotażowej, edycji zrealizowanej w 2018 roku w ramach umowy B173/2017/PLN; 15 w II edycji - w ramach umowy B188/2019/PLN). Po zakończeniu projektu nadal prowadzimy stronę Klubów kreatywności w bibliotekach (<http://www.klubykreatywnosci.org/>), na której znajdują się materiały edukacyjne na temat organizacji i prowadzenia twórczych przestrzeni oraz opisy dobrych praktyk i inspiracji.

Opracowanie i wdrożenie nowej strategii działań komunikacyjnych oraz realizacja działań komunikacyjnych z niej wynikających

W związku z sytuacją pandemiczną podzieliliśmy pracę nad strategią działań komunikacyjnych FRIS na etapy. Dotychczas przeprowadziliśmy audyt komunikacyjny, który pozwolił nam zorientować się, jaka jest sytuacja wyjściowa i jakie elementy komunikacji wymagają przeformułowania, by być bardziej precyzyjnym i skutecznym. Na podstawie wniosków z audytu sformułowaliśmy pierwsze rekomendacje oraz przygotowaliśmy wytyczne i narzędzia (np. zestawy szablonów do tworzenia postów i wydarzeń) umożliwiające sprawne komunikowanie marki FRIS i jej submarek (marek projektowych), które to narzędzia już wykorzystujemy w komunikacji w mediach społecznościowych. Jak tylko sytuacja epidemiologiczna to umożliwi, odbędzie się stacjonarny warsztat dla całego zespołu FRIS, którego efektem będzie m.in. sformułowanie od nowa wizji i misji (wartości) organizacji oraz sposobu do różnych grup odbiorców.

FRSI prowadziła działania komunikacyjne w mediach społecznościowych "fundacyjnych" oraz na profilach poszczególnych projektów i programów. Profile "fundacyjne" to:

- Facebook Programu Rozwoju Bibliotek – 6.952 polubień, 9.028 obserwujących: <https://www.facebook.com/biblioteki/>;
- Facebook FRSI – 6.648 polubień, 8.128 obserwujących: <https://www.facebook.com/fundacjaFRSI>;
- Instagram - 813 obserwujących: <https://www.instagram.com/fundacjafrsi/>;
- YouTube – 553 198 tys. wyświetleń, 1 834 subskrypcji ogółem (26.053 wyświetleń, 78 subskrypcji w okresie 1.10-31.12.2021): <https://www.youtube.com/user/bibliotekiorg>.

Odnotowujemy stabilny wzrost użytkowników wszystkich mediów społecznościowych FRSI.

Stypendia w konkursie im. Olgi Rok

Stypendium im. Olgi Rok jest inicjatywą koordynowaną przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce (ARFP). Konkurs od samego początku, tj. od 2012, FRSI wspiera jako partner merytoryczny. Laureatki konkursu (w obydwu kategoriach – biblioteki mniejsze i większe) otrzymują po 5.000 PLN stypendium z przeznaczeniem na wybrany przez siebie cel (jedno z dwóch stypendiów – kategoria mniejszych bibliotek - jest fundowane przez PAFW). Jego celem jest wsparcie rozwoju osobistego bibliotekarek z całej Polski oraz zebranie i docenienie historii kobiet, które – podobnie jak kiedyś Olga Rok – potrafią mobilizować siebie i innych do poszukiwania nowych rozwiązań, do przełamywania stereotypów i które wspierają rozwój swoich społeczności. Więcej informacji: <http://www.funduszewieczyste.pl/pl/modele-funduszy-wieczystych/item/6-fundusz-wieczysty-im-olgi-rok>

Wyniki X edycji konkursu im. Olgi Rogi zostały ogłoszone 24.11.2021 r. podczas Ogólnopolskiego Kongresu Bibliotek. W kategorii „placówka biblioteczna większa” nagrodę główną zdobyła Monika Bąder z Biblioteki Publicznej w Dzielnicy Wola m.st. Warszawy Filia Biblioteka dla Dzieci i Młodzieży nr 25. Drugą nagrodę główną, w kategorii „placówka biblioteczna mniejsza” zdobyła Alena Yanukovich z Miejskiej Biblioteki Publicznej w Sopocie im. Józefa Wybickiego. Filia Broadway.

Spośród nadesłanych wniosków, z których każdy opisywał historię nietuzinkowej, zaangażowanej w życie swojej społeczności kobiety, w tym roku zdecydowano się przyznać aż 4 wyróżnienia. Zdobyły je: Ilona Kowalska z Biblioteki Publicznej im. dr Władysława Biegańskiego w Częstochowie, Filia nr 9; Marta Horabik-Piasecka z Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie; Barbara Markowska z Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczecinie, Filia nr 5 oraz Angela Kapustka z Filii nr 1 Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Juliusza Słowackiego w Tarnowie.

SEKTOR 3.0. NOWE TECHNOLOGIE LOKALNIE

W 2021 r. FRSI kontynuowała rozpoczęty w styczniu 2012 r. program Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności "**Sektor 3.0. Nowe Technologie Lokalnie**". Celem programu jest podnoszenie wiedzy i umiejętności przedstawicieli lokalnych organizacji pozarządowych w zakresie wykorzystania nowych technologii w bieżącej działalności. Dziewiąta edycja przedsięwzięcia zakończyła się we wrześniu 2021 r., a dziesiąta jest realizowana od października 2021 r. (potrwa do końca września 2022 r.).

Program składa się z działań o charakterze lokalnym i ogólnopolskim.

Działania w formule zdalnej są kierowane do wybranej grupy organizacji pozarządowych z małych miejscowości, którym oferowane są m.in. specjalistyczne szkolenia i wsparcie sieci tzw. Mobilnych Doradców ICT. W ramach obecnej edycji dokonano oceny dotychczasowej działalności członków sieci: w rezultacie 80 doradców udziela, głównie zdalnie, stałego wsparcia szkoleniowego i doradczego lokalnym organizacjom pozarządowym w zakresie bieżącego wykorzystania sprzętu i oprogramowania oraz pośredniczy w poszukiwaniu partnerów do współpracy przy projektach z obszaru ICT (łącznie w ostatniej edycji Programu

zrealizowano 1997 usług doradczych oraz przeszkolono 7704 przedstawicieli lokalnych organizacji pozarządowych).

W ramach programu prowadzone są Transmisje Live Sektora 3.0, których celem było stworzenie przestrzeni do wymiany wiedzy i doświadczeń społeczności zbudowanej w poprzednich edycjach Programu wokół TechKlubów. Szeroko promowane transmisje dotarły do 180 186 unikatowych odbiorców. W czasie każdej transmisji widzowie mieli szansę zadać pytanie prelegentom na moderowanym czacie). Ostatnia z 9 transmisji Live przygotowana została z myślą o osobach niesłyszących (wprowadzono tłumaczenia na polski język migowy). Na uwagę zasługuje także zwiększona synergia działań: transmisji programu z blogiem. Dzięki temu możliwa była bardziej efektywna dystrybucja treści w różnych kanałach programu i budowanie ścieżki użytkownika.

W ramach działań ogólnopolskich zrealizowany został także Fundusz Sektora 3.0, czyli program wspierający tworzenie nowych narzędzi, aplikacji i produktów, które wpisują się w ideę "Tech for good". Fundusz oferuje zarówno kompleksowy cykl szkoleniowy ułatwiający dopracowanie pomysłu i stworzenie spójnej koncepcji jak i z finansowanie wdrożeń w łącznej kwocie 100.000 PLN. W ramach konkursu w 2021 r. przydzielono dwie nagrody: 30.000 PLN na rozwój portalu stypendialnego „Stypendia św. Mikołaja” (Fundacja św. Mikołaja) i 20 000 PLN dla produktu Cozato (Stowarzyszenie Terra Futura) w pierwszej rundzie finansowania. W drugiej rundzie finansowania, o której wysokości zdecydowała komisja inwestycyjna, zespoły otrzymały dofinansowanie w wysokości kolejno 20.000 PLN i 30.000 PLN.

W maju 2021 r. po raz kolejny przyznano specjalną nagrodę „Sektor 3.0” dla organizacji mającej szczególnie dorobek w promowaniu ICT w trzecim sektorze. Nagrodę PAFW Sektor 3.0 w kwocie 40.000 PLN otrzymało Stowarzyszenie Demagog.

Elementem programu jest także blog Programu <https://sektor3-0.pl/blog/>. W ostatniej edycji skupiono się na dalszym rozwoju formatu bloga Programu, poszerzaniu zakresu i różnorodności tekstów dotyczących wykorzystania technologii w działaniach społecznych.

Działania o charakterze ogólnopolskim: w maju 2021 r. w Warszawie została zorganizowana kolejna konferencja „Sektor 3.0. Technologie w organizacjach pozarządowych”, w której wzięło udział przeszło 3500 osób na platformach Hopin, Facebook i YouTube. Wydarzenie dotarło do 6.000.000 osób w mediach społecznościowych. Wśród uczestników byli przedstawiciele organizacji pozarządowych, świata biznesu, nauki i administracji publicznej. Festiwal odbywał się po raz drugi w formie online, a studio po raz kolejny zostało zbudowane na terenie Cambridge Innovation Center. Warsztaty i prezentacje prowadziło blisko 35 prelegentów z kraju i z zagranicy. Wydarzenie, którego hasłem przewodnim było „Better Living”, aktywnie wspierali partnerzy biznesowi, w tym firmy Orange Polska, Microsoft, Google, Ringier Axel Springer Polska.

Projekt jest finansowany ze środków PAFW. Wartość obecnej edycji to 2.139.000 PLN.

AKTYWNI OBYWATELE – FUNDUSZ REGIONALNY” (AO-FR)

FRSI jest partnerem konsorcjum, będącego operatorem **funduszu regionalnego w ramach programu “Active Citizens” (Aktywni Obywatele) Europejskiego Obszaru Gospodarczego**, w składzie Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej (FRDL, lider), Fundacja Edukacja dla Demokracji (FED) oraz FRSI. Fundusz w kwocie 23 mln EUR przeznaczony jest na wsparcie społeczeństwa obywatelskiego w Polsce poprzez udzielanie grantów organizacjom pozarządowym, działania edukacyjne wzmacniające ich potencjał oraz działania komunikacyjne. Umowa na realizację programu została podpisana 1.09.2020 r. na okres do 31.12.2024 r.

Obszary wsparcia Programu to: (1) Ochrona praw człowieka, (2) Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i (3) Demokracja lokalna i dobre rządzenie. Strona Programu: <https://aktywniobywatele-regionalny.org.pl/>.

W ramach programu FRSI jest odpowiedzialna za działania związane z rozwojem potencjału instytucjonalnego grantobiorców, komunikację oraz realizację dwóch projektów predefiniowanych: dotyczącego budowania kultury dialogu opartego na rzetelnych informacjach (“Jak rozmawiać”) oraz

**Aktywni
Obywatele** | Fundusz
Regionalny

wzmacniania organizacji społecznych ("Szkola Aktywnego Sektora"). W sumie budżet na działania, które realizować będzie FRIS, wynosi ok. 4,2 mln zł.

W I kwartale 2021 r. miały miejsce dwa wydarzenia o znaczeniu kamieni milowych dla Programu: konferencja otwierająca (5.02.2021) z udziałem 600 uczestników na platformie Zoom/Facebook/YouTube oraz ogłoszenie pierwszego konkursu grantowego (17.03.2021). Dla wnioskodawców w pierwszym konkursie tematycznym zrealizowano cykl działań: szkolenia dla konsultantów regionalnych (15), informacyjne spotkania regionalne dla wnioskodawców (9) i inne działania edukacyjne (14 webinarium, 11 sesji warsztatowych oraz Dni Otwarte Programu - Majówka).

Ogłoszenie konkursu poprzedzone było ponad 3-miesięczną pracą nad dokumentacją: treścią samego ogłoszenia oraz 18 załącznikami, w tym podręcznikiem. Dokumentacja dostępna pod linkiem: <https://aktywniobywatele-regionalny.org.pl/konkurs-1/>.

Ogółem, w trakcie przygotowania i naboru wniosków w I konkursie tematycznym, zespół Programu zrealizował 66 wydarzeń dla 2.774 osób, powstało również 20 nagrań i 10 publikacji. Cała część edukacyjna została przygotowywana, zrealizowana i merytorycznie nadzorowana przez FRIS.

Nabór wniosków grantowych w I konkursie trwał do 19 maja br.; finalnie złożonych zostało 716 wniosków, a etap oceny formalnej pomyślnie przeszło 664.

Wyniki konkursu ogłosiliśmy 30.09.2021 r. Zgodnie z nimi, decyzją Komitetu Wykonawczego, po rekomendacjach Komisji Konkursowej, granty zostały przyznane na realizację 172 projektów: 96 dużych i 76 małych, a 10 dużych i 7 małych projektów znalazło się na liście rezerwowej. W październiku odbył się cykl 3 wydarzeń edukacyjnych, przygotowujących grantobiorców do procesu podpisania umowy grantowej i rozpoczęcia realizacji projektu (zasady współpracy, umowa, zarządzanie finansami i modyfikacje budżetu, komunikacja), w którym łącznie wzięło udział 506 uczestników. Szkolenia zostały poprzedzone serią 3 spotkań edukacyjnych (ToT) dla konsultantów regionalnych. 22 września gościliśmy w Warszawie przedstawicielki przedstawicieli Biura Mechanizmów Finansowych w Brukseli oraz Państw-Darczyńców (MSZ Norwegii). W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele organizacji partnerskich, zaangażowani w prace zespołu zarządzającego, w tym przedstawiciele FRIS. Podczas spotkania zaprezentowaliśmy aktualny stan realizacji Programu, odbyły się 3 spotkania z polskimi organizacjami pozarządowymi (Civis Polonus, Fundacja Ocalenie, stowarzyszenie Tolerado z Gdańska; dwie z nich otrzymały granty z Programu). Ocena realizacji Programu jest bardzo pozytywna, osoby nadzorujące proces podkreślały wysoką jakość wydarzeń i współpracy między Funduszem Regionalnym i Krajowym.

Okres październik-grudzień 2021 r. to również intensywna praca nad sprawdzeniem wniosków, które otrzymały grant, w celu dostosowania ich do wymogów Konkursu i naniesienia ostatnich poprawek ze strony Grantobiorców, Wszystkie plany dot. rozwoju instytucjonalnego zostały przeanalizowane, a wątpliwości i korekty naniesione przez organizacje, które otrzymały grant, przy współpracy konsultantów regionalnych. Plany, które zostały przekazane do tutoringów w ramach PDP3 (zadanie realizowane przez FED) zostały zaopiniowane i przekazane do realizacji we współpracy z zespołem FED.

30.12.2021 zakończył się nabór wniosków w ramach pierwszej z dwóch tur konkursu grantowego na projekty interwencyjne, uruchomiony w dn. 7 września. Wnioski można było składać w trybie ciągłym. W ramach konkursu na projekty interwencyjne dofinansowane zostaną działania, które stanowią szybką odpowiedź na zidentyfikowane przez Wnioskodawców sytuacje kryzysowe, tj. nagłą zmianę sytuacji społecznej lub nasilające się problemy dotyczące konkretnej grupy odbiorców. Projekty mogą trwać od 3 do 8 miesięcy. Aby przygotować Wnioskodawców do złożenia wniosku odbyły się 2 spotkania informacyjne (10 i 11 września), webinarium dot. interpretacji sytuacji kryzysowych (15 września) oraz webinarium dot. zarządzania komunikacją kryzysową (29 września) - ich nagrania znajdują się w zakładce „Biblioteka” na stronie internetowej projektu. 15 grudnia odbyło się spotkanie konsultacyjne dla beneficjentów konkursu interwencyjnego.

W 2021 r. prowadziliśmy także prace w dwóch projektach predefiniowanych, realizowanych przez FRIS w ramach Programu AO-FR.

W projekcie **“Jak rozmawiać”**:

- zrealizowaliśmy badanie w 7 miejscowościach (Ryki, Dobczyce, Działdowo, Chełmża, Międzyrzecz, Złotoryja, Skołyszyn), z którego został przygotowany raport, który posłużył do przygotowania modelu (Fundacja Obserwatorium z Warszawy);
- przygotowaliśmy "Praktyczny model budowania dialogu w społeczności lokalnej" (Fundacja Dom Pokoju w partnerstwie z Fundacją na Rzecz Studiów Europejskich z Wrocławia);
- przygotowaliśmy fazę pilotażu, w której weźmie udział 5 miejscowości;
- została przygotowana i uzupełniona strona internetowa projektu <https://jakrozmawiac.org.pl/>.

W ramach **“Szkoly Aktywnego Sektora”**:

- przygotowano i zrealizowano ok. 70% cyklu szkoleniowego (2 szkolenia obowiązkowe i 6 szkoleń fakultatywnych), uczestnicy pracowali również z tutorami indywidualnie nad stworzeniem strategii fundraisingowej i marketingowej (35 organizacji, 97 uczestników);
- we współpracy z FED przygotowano spotkanie z tutorami, konsultującymi plany rozwoju instytucjonalnego w 1 konkursie tematycznym (15.12.2021);
- została przygotowana i uzupełniona strona internetowa: <https://szkolasektora.org.pl/>.

Ze strony internetowej Programu skorzystało w 4 kw. 2021 r. ponad 8,5 tys. użytkowników, zanotowaliśmy ok. 42 tys. odsłon. Profil Programu w serwisie Facebook cieszy się dużym zainteresowaniem: 3.832 osób lubiących profil, 4.990 obserwujących profil, łączny zasięg w 2021 r. ponad 162 tysiące odbiorców. Kanał Programu w serwisie YouTube posiada 93 subskrybentów, i w 2021 zanotował ponad 5.000 wyświetleń. Ponadto, prowadzony jest profil Programu na Twitterze (66 obserwujących; opublikowano 80 tweetów, które zebrały ponad 19 tys. impresji) i Instagramie (41 postów, 416 obserwujących). Baza CRM zawiera 2.840 rekordów, regularny mailing otrzymuje 2.635 odbiorców.

LEKCJA:ENTER

Projekt „Lekcja:Enter” jest realizowany przez partnerstwo w składzie: Fundacja Orange (lider), FRSI i Instytut Spraw Publicznych ze środków Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020 (działanie 3.1. „Cyfrowe kompetencje społeczeństwa”). Projekt został zaplanowany na 4 lata, w okresie 1.04.2019-31.03.2023. Jego celem jest podniesienie kompetencji nauczycieli w zakresie korzystania z różnego rodzaju ogólnodostępnych e-zasobów (np. e-podręczników, programów / aplikacji umożliwiających np. tworzenie quizów), tworzenia własnych e-zasobów, projektowania lekcji z ich wykorzystaniem oraz w zakresie stosowania aktywizujących metod kształcenia wspieranych technologią (np. webquest, lekcja odwrócona).

Szkolenia w ramach projektu są realizowane przez placówki doskonalenia nauczycieli (z ew. partnerami; obecnie 94 projekty), które na ten cel otrzymują granty w wysokości 350-450 tys. PLN. Szkolenia są organizowane według jednolitych programów szkoleń na dwóch poziomach kompetencji cyfrowych (podstawowy i zaawansowany) i w różnych ścieżkach tematycznych: nauczanie wczesnoszkolne, przedmioty matematyczno-przyrodnicze, humanistyczne i artystyczne, informatyka. Podczas 40-godzinnego szkolenia nauczyciele przygotowują 2 scenariusze lekcji, które następnie przeprowadzają w szkołach w ramach tzw. lekcji obserwowanych. Budżet projektu to 50 mln PLN, z czego 40 mln jest przeznaczona na granty; brak konieczności wniesienia wkładu własnego. Więcej informacji: <https://lekcjaenter.pl/>.

FRSI odpowiada w projekcie za scenariusze szkoleń dla nauczycieli i trenerów (lokalnych i regionalnych), wyszkolenie trenerów regionalnych, przygotowanie e-materiałów dla nauczycieli oraz część merytoryczną platformy projektu. Jej udział w budżecie projektu to 3.013.144 PLN.

Dotychczas w ramach projektu:

- FRSI, wspólnie z Fundacją Orange, nadzorowała przygotowanie platformy projektu i jej bieżące

modernizację (część platformy dot. naboru i oceny wniosków, została przygotowana w oparciu o kod systemu naboru wniosków nieodpłatnie udostępniony przez Fundację im. S. Batorego; część merytoryczno-szkoleniowa została zbudowana od podstaw przez wykonawcę: firmę EncodePro, twórcę portalu labib.pl i kursu "O finansach...w bibliotece");

- Fundacja Orange przeprowadziła cztery nabory wniosków. W ramach 1.naboru wniosków zostało podpisanych 12 umów (luty 2020 r.), w ramach 2.naboru - 42 umowy (wrzesień 2020 r.), a trzeciego (marzec 2021 r.) - 40 umów, czwartego (czerwiec 2021 r. -5 umów). Łącznie, pięć naborów (99 projektów) zakontraktowały realizację szkoleń dla blisko 75.000 nauczycieli. FRSI, uczestniczy w seminariach informacyjnych dla potencjalnych wnioskodawców (stacjonarnie lub online), organizuje dla nich webinaria (przykład: https://lekcjaenter.pl/aktualnosc/47/nagranie_webinarium) a także organizuje serię spotkań/webinariów wprowadzających dla grantobiorców dot. roli i wsparcia dla trenerów, zakresu szkoleń dla nauczycieli oraz platformy projektu;
- konsultanci merytoryczni współpracujący z FRSI dwukrotnie zaktualizowali scenariusze szkoleń nauczycieli (w 2021 r. przeprowadzono 2..aktualizację); przygotowano także i dwukrotnie zaktualizowano - w oparciu o doświadczenia edukacji zdalnej - scenariusze szkoleń trenerów (lokalnych i regionalnych (w 2021 r. przeprowadzono 2.aktualizację); wszystkie scenariusze umożliwiają prowadzenie szkoleń online w czasie rzeczywistym, metodami aktywnymi, w oparciu o cykl Kolba; na platformie projektu regularnie są zamieszczane inspiracje dla trenerów i nauczycieli dotyczące wykorzystania nowych technologii w szkole, np. jak wykorzystać smartfon na lekcji historii, jak pracować zespołowo w Teams, wykorzystanie gier dydaktycznych czy wykorzystanie TIK do ewaluacji lekcji (obecnie: 43 inspiracje);
- przeszkoliliśmy ok. 155 trenerów regionalnych (25 osób - z 1.naboru grantów, styczeń-luty 2020 r.; 87 - z 2. naboru grantów, październik-grudzień 2020 r.; 43 osoby - z 3. naboru; kwiecień - czerwiec 2021 r.). 3-dniowe szkolenia odbywają się oddzielnie dla trenerów regionalnych ds. 4 grup przedmiotowych oraz dla trenerów regionalnych ds. informatyki (łącznie 15 szkoleń). Szkolenia dla trenerów 1. naboru odbyły się stacjonarnie, natomiast dla trenerów z 2. i 3. naboru - zdalnie. Szkolenia dla trenerów z 1.naboru uzupełniliśmy o serię 5 webinarów nt. „bycia trenerem zdalnie” (kwiecień 2020 r.). Obecnie oferujemy trenerom regionalnym trzy typy szkoleń: a) 3-dniowe szkolenie trenerskie wprowadzające, dające uprawnienia do prowadzenia szkoleń dla trenerów lokalnych, b) 1-dniowe szkolenie podsumowujące i służące wymianie doświadczeń oraz c) pół-dniowe szkolenia dodatkowe (np. metodologia cyklu Kolba, cykl Kolba i SAMR na lekcji, tworzenie webquestów). Łącznie odbyło się 19 szkoleń 3-dniowych, 8 szkoleń 1-dniowych i 5 szkoleń dodatkowych;
- przygotowaliśmy e-materiały do szkoleń nauczycieli uczestniczących w 1. i 2. rundzie szkoleń, a w 2 połowie 2021 r. rozpoczęła się produkcja materiałów dla uczestników 3.rundy szkoleń: a) 17 tutoriali pokazujących jak wykorzystać różne aplikacje w określonych momentach lekcji, tzw. pomocnik szkoleniowy dla nauczycieli (rodzaj zeszytu ćwiczeń); b) 35 tzw. narzędziowników przedmiotowych (narzędzi, aplikacji, portali itp. polecanych nauczycielom do wykorzystania podczas lekcji z danego przedmiotu). Wszystkie materiały zostały zamieszczone na platformie (dostęp dla uczestników projektu), a tutoriale – dodatkowo – na stronie projektu oraz na stronie Ministerstwa Cyfryzacji (<https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/nauczycielu-poprowadz-lekcje-online> - punkt: proste poradniki video, kropki od 6.do końca). Tutoriale mają ogromną liczbę wyświetleń, np. tutorial pt. „Odwrocona lekcja z TIK” - ponad 10.500 razy, „Sposoby na utrwalanie materiału z TIK” - ponad 14.700, a „Praca w chmurze” - ponad 24.000; c) 8 webinarów „na żywo” dla nauczycieli (m.in. o roli technologii w edukacji, projekcie uczniowskim, myśleniu krytycznym, nauczaniu skoncentrowanym na uczniach czy zastosowaniu w szkole metodologii Agile); d) 13 tutoriali dla nauczycieli informatyki dot. aplikacji Tinkercad Cuircuits, płytki Arduino Uno, baz danych, podstawowych zagadnień dot. programowania w języku Python i wprowadzenia do środowiska Jupyter;
- wyprodukowaliśmy tzw. moduł online dla dyrektorów szkół, składający się z a) przewodnika i narzędziownik dla dyrektorów pt. „Aktywna lekcja z TIK” oraz b) trzech webinarów („Po co nam TIK w szkole i codziennej praktyce nauczycielskiej?”, „Wdrożenie TIK w szkole. Jak zarządzać zmianą?”, „Twoi sojusznicy w zmianie szkoły”);

- w związku z przejściem szkół na edukację zdalną latem 2020 r. zamówiliśmy i opublikowaliśmy krótki poradnik dla dyrektorów szkół jak wdrożyć w szkole Office 365 lub G Suite (<https://lekcjaenter.pl/baza-wiedzy/post/poradnik-jak-wdrozyc-w-szkole-office-365-lub-g-suite-w-10-dni>) oraz uzupełniliśmy przygotowany wcześniej poradnik dla trenerów („Wejdz w świat szkoleń”) o dodatkowy podrozdział dotyczący prowadzenia szkoleń online w czasie rzeczywistym (warunki organizacyjne, techniczne i metodyczne);
- poprowadziliśmy dwa dodatkowe, otwarte webinaria, organizowane we współpracy ze Związkiem Nauczycielstwa Polskiego: 27.08.2020 „Edukacja hybrydowa – metody i narzędzia. Wyzwania na nowy rok szkolny” (ekspert: Tomasz Tokarz, obecnie ponad 30.000 wyświetleń na fanpage’u Związku) 23.09.2021 „Po co nam TIK w szkole i codziennej praktyce nauczycielskiej?” (ekspertka: Dorota Pintał, obecnie ok. 14.000 wyświetleń na fanpage’u Związku).

Od marca 2020 r., z uwagi na pandemię, szkolenia dla nauczycieli są realizowane przez grantobiorców w formule zdalnej. Do połowy stycznia 2022 r. na platformie było zarejestrowanych ponad 48.000 nauczycieli, z czego ponad 41.000 rozpoczęło udział w szkoleniach (w tym ponad 28.700 nauczycieli ukończyło tzw. ścieżkę edukacyjną w projekcie tzn. m.in. przygotowało 2 scenariusze lekcji, poprowadziło 2 lekcje i osiągnęło próg minimalnej frekwencji na szkoleniach). Zorganizowano ponad 21.600 szkoleń (prawie wszystkie w formie zdalnej). Niezależnie od pandemii szkolenia dla nauczycieli będą kontynuowane w formie zdalnej do końca trwania projektu.

„EDUKACJA FINANSOWA W BIBLIOTEKACH PUBLICZNYCH”

W grudniu 2021 r. FRSI zakończyła realizację projektu pt. „Edukacja finansowa w bibliotekach publicznych” (ang. “Financial literacy through public libraries”) współfinansowanego ze środków Erasmus+ Partnerstwa strategiczne/ Edukacja dorosłych. Projekt był realizowany od grudnia 2018 i miał pierwotnie zakończyć się w maju 2021, ale z uwagi na utrudnienia w realizacji spowodowane pandemią Covid-19 został przedłużony do 31.12.2021 r.

Partnerami projektu były podmioty z 4 krajów Europy Środkowej: Global Libraries Bulgaria Foundation (Bułgaria), Biblioteka Narodowa i Uniwersytecka Słowenii, "Ovid Densusianu" Hunedoara-Deva County Library (Rumunia), National Association of Public Librarians and Libraries in Romania jako tzw. associated partner oraz FRSI jako lider partnerstwa. Budżet projektu/dotacja (brak konieczności wkładu własnego) to 184.428,87 EUR (w tym budżet FRSI 48.613,50 EUR). Celem projektu było podniesienie poziomu edukacji finansowej osób dorosłych w 4 krajach Europy Środkowej uczestniczących w projekcie poprzez wypracowanie i przetestowanie metodologii edukacji finansowej osób dorosłych z pomocą bibliotek publicznych, w których przeszkoleni bibliotekarze i bibliotekarki spełnią rolę przewodników po wiedzy finansowej. W ramach projektu został opracowany i przetestowany model edukacji finansowej osób dorosłych w bibliotekach publicznych. Powstały programy szkoleń: 1) dla trenerów, prowadzących edukację finansową, oraz 2) służący edukacji finansowej osób dorosłych, a także 3) kursy e-learningowe – bezpłatne, dostępne publicznie. Przygotowane narzędzia zostały przetestowane w 4 krajach (szkolenie 20 bibliotekarzy oraz 80 użytkowników bibliotek). Projekt bazował na wcześniejszych doświadczeniach partnerów w edukacji finansowej dorosłych, w przypadku Polski opieraliśmy się przede wszystkim na doświadczeniach FRSI z realizacji projektu “O finansach... w bibliotece” (2011-2019).

W ramach projektu zostały zrealizowane następujące działania:

- 4 międzynarodowe spotkania partnerów projektu: 02.2019 Warszawa, 12.2019 r. w Ljublanje (Słowenia), 12.2020 online (koordynacja Biblioteki Deva, Rumunia), 08.2021 w Burgas, (Bułgaria). Podczas spotkań omawiano postępy przy opracowaniu tzw. rezultatów intelektualnych projektu – modelowych programów dot. edukacji finansowej w bibliotekach dla bibliotekarzy i dorosłych użytkowników bibliotek. Była to także okazja do wzmocnienia kompetencji realizatorów projektu (*peer-to-peer learning*) oraz poznania sposobu funkcjonowania bibliotek publicznych w ww. krajach;
- 2 warsztaty międzynarodowe w formule *peer-to-peer learning* (tzw. *learning and teaching training*); 1)

3 dni w Warszawie (07.2019) - 12 osób, przedstawiciele partnerów z 4 krajów oraz 2) warsztat online (03-04.2021) z udziałem przedstawicieli partnerów projektu oraz bibliotekarzy uczestniczących w fazie pilotażowej z 4 krajów, pierwotnie planowany jako blended learning. W ramach drugiego warsztatu, planowanego pierwotnie na spotkanie 3-dniowe, odbyły się 3 spotkania międzynarodowe, online, rozłożone w czasie, łącznie 8h, dla 45 osób, oraz praca w zespołach krajowych, które podzieliły się doświadczeniami z prowadzenia edukacji dorosłych online, przedstawiły swoje biblioteki; wspólnie także uczyliśmy się na interaktywnych warsztatach prowadzenia edukacji finansowej online. Polscy bibliotekarze mają największe doświadczenie w tej dziedzinie, choć wszyscy przyznali, że wiele nauczyli się od siebie. Kilka osób z 34-osobowej grupy polskich bibliotekarzy komunikowało się po angielsku, co pozwoliło łatwiej wymienić doświadczenia, szczególnie z grupą ze Słowenii;

- pilotaż projektu wśród bibliotek - od lutego do września 2021 r. wybrani bibliotekarze z 4 krajów uczestniczyli w cyklu szkoleń (warsztaty online, spotkania online, webinaria, doradztwo indywidualne) i testowali kursy na platformie, organizowali także spotkania edukacyjne kursu dla mieszkańców, w formule online, na miejscu i hybrydowo. Kalendarz działań pilotażowych był dostosowany do możliwości każdego z partnerów, w tym do lokalnej sytuacji pandemicznej. W Polsce pilotaż trwał do 10.07.2021. Ze strony polskiej w pilotażu wzięło udział 34 bibliotekarzy i bibliotekarek z 20 bibliotek. Ich szkolenie w Polsce to ok. 30h szkoleń i doradztwa online. Była to praktyczna nauka prowadzenia zajęć edukacji finansowej online, co nadal jest dla wielu bibliotekarzy nowością i dostarcza wiele trudności. Łącznie w trakcie pilotażu polscy bibliotekarze przeszkolili na kursie edukacji finansowej (6 modułów) ponad 120 osób, co znacznie przekroczyło planowane w projekcie wskaźniki;
- na platformie <https://finlit.eu/edu/> są dostępne, przygotowane przez partnerstwo, kursy e-learningowe (w 4 językach partnerów) nt. edukacji finansowej dla mieszkańców - 12 modułów (po 6 z poziomu podstawowego i średniozaawansowanego) oraz 6-modułowy kurs dla bibliotekarzy prowadzących edukację finansową z osobami dorosłymi w bibliotekach. Zapisy na kursy są możliwe poprzez biblioteki, które zdecydują się zorganizować zajęcia z edukacji finansowej lokalnie. W Polsce z kursów skorzystało dotychczas 120 dorosłych mieszkańców oraz ponad 20 bibliotekarzy uczestniczących w pilotażu. Mamy też kolejnych chętnych bibliotekarzy. Dostęp do kursów będzie też możliwy ze strony głównej platformy Moodle FRSI <https://kursy.frsi.org.pl/>;
- w listopadzie-grudniu 2021 r. we wszystkich krajach projektu odbyły się seminaria i spotkania upowszechniające efekty projektu - zorganizowano je hybrydowo lub online (webinaria), z uwagi na pandemię Covid-19; na międzynarodowej konferencji w dn. 7 grudnia (online) zostały podsumowane rezultaty projektu i zaprezentowany model edukacji finansowej prowadzonej przez biblioteki publiczne. Materiały, w tym publikacja, będą dostępne dla bibliotekarzy na stronie finlit.eu, która będzie utrzymywana jeszcze przez następnych 5 lat. Wypracowany model wzbudził duże zainteresowanie wśród instytucji zajmujących się edukacją finansową, np. w Bułgarii, gdzie ma powstać niebawem narodowa strategia edukacji finansowej, czy w Rumunii, gdzie edukacja finansowa będzie jednym z przewodnich tematów narodowej konferencji bibliotekarzy planowanej na czerwiec 2022 r.

W trakcie projektu jego realizatorzy z 4 krajów spotykali się regularnie online na cotygodniowych 2-godzinnych spotkaniach roboczych, aby skoordynować prace i przygotować opracowanie opisujące model prowadzenia edukacji finansowej w bibliotekach publicznych. Ten model współpracy, jak również Slack do bieżącej komunikacji, sprawdziły się bardzo dobrze w pracy w wielojęzycznym zespole rozproszonym.

DIGITAL TRAVELLERS IN EUROPE – CYFROWI WEDROWCY W EUROPIE

W listopadzie 2021 r. zakończył się projekt "Digital Travellers in Europe" („Cyfrowi wędrowcy w Europie”), finansowany ze środków Erasmus+/Social inclusion and common values: the contribution in the field of education and training. Projekt trwał 2 lata (od grudzień 2019). Partnerami projektu byli: Bibliothèques Sans Frontières – France (lider), Bibliothèques Sans Frontières Belgique, Public Libraries 2030, Finnish Library Association, Koninklijke Bibliotheek (Holandia).

Budżet projektu to 564.380 EUR (dofinansowanie: 451.502 EUR), w tym budżet FRIS 67.314 EUR (w tym 20% wkładu własnego – 13.462 EUR). Celem projektu było zwiększenie umiejętności cyfrowych grup wykluczonych cyfrowo poprzez wsparcie bibliotekarzy w tworzeniu środowiska sprzyjającego nabyciu takich umiejętności. Rolą FRIS w projekcie było identyfikacja zasobów online, które mogą posłużyć do nabycia umiejętności cyfrowych (zgodnie ze standardem DigComp 2.1), i przeszkolenie 20 bibliotekarzy z metodologii nauczania, wsparcia i organizowania nauczania z wykorzystaniem tych zasobów, tak aby mogli przeprowadzić własne szkolenia/spotkania (zał. wskaźnik: 1.000 os). Rolą FRIS było także stworzenie planu, wytycznych i narzędzi do ewaluacji wszystkich działań projektowych.

W ramach projektu stworzyliśmy bazę polskich zasobów do nauczania kompetencji cyfrowych, a także bazę raportów / opracowań dotyczących kompetencji cyfrowych oraz standardów i strategii ich nauczania w krajach partnerskich. Baza polskich zasobów do nauczania kompetencji cyfrowych jest dostępna zarówno na stronie angielskiej (<https://digitaltravellers.eu/>) jak i polskiej (<https://pl.digitaltravellers.org/>).

21 bibliotekarek i bibliotekarzy z 13 bibliotek wzięło udział w 5 szkoleniach przygotowujących do prowadzenia spotkań online (szkolenia techniczne z obsługi narzędzi cyfrowych oraz prowadzenia spotkań online z seniorami) oraz w 9 szkoleniach przygotowujących do szkoleń online z podstawowych umiejętności cyfrowych (14 sesji online było potrzebnych, żeby zastąpić 2-dniowe warsztaty stacjonarne). Regularnie były organizowane online spotkania sieciujące i motywacyjne. Dla chętnych 10 listopada 2021 r. odbył się warsztat stacjonarny z zakresu wsparcia procesu grupowego i wykorzystania nowych technologii do prowadzenia zajęć edukacyjnych.

Ze względu na pandemię Komisja Europejska - zamiast wskaźnika 1.000 uczestników szkoleń w każdym kraju partnerskim - zgodziła się na przyjęcie wskaźnika dotyczącego liczby warsztatów: każdy bibliotekarz/bibliotekarka miał za zadanie przeprowadzić minimum 2 warsztaty. Polscy bibliotekarze zorganizowali łącznie 54 warsztaty, w których w sumie uczestniczyło 188 osób.

W październiku 2021 r. odbyło się spotkanie partnerów w Brukseli, na którym Public Libraries 2030 przedstawiło rekomendacje dotyczących nauczania kompetencji cyfrowych w bibliotekach. W listopadzie podczas X Kongresu Bibliotek uczestnikom kongresu - na stoisku - została przedstawiona baza zasobów i doświadczenia bibliotekarzy realizujących warsztaty. Został także przygotowany raport z ewaluacji projektu. Wyniki ewaluacji wskazują, że szkolenia online nigdy nie są preferowane, gdyż komunikacja jest dużo mniej skuteczna niż przy tradycyjnych szkoleniach stacjonarnych, ale w warunkach pandemii umiejętności cyfrowe były bardzo potrzebne, więc działania projektu zostały docenione zarówno przez bibliotekarzy jak i uczestników warsztatów.

LEARNING CIRCLES IN LIBRARIES - BIBLIOTECZNE KLUBY WIEDZY

W sierpniu 2021 r. zakończyła się realizacja 3 letniego projektu (01.09.2018 - 31.08.2021) "Learning circles in libraries" („Kluby wiedzy w bibliotekach”), finansowanego ze środków Erasmus+/Partnerstwa strategiczne/Edukacja dorosłych. Partnerzy projektu to: Peer 2 Peer University (St. Zjednoczone), Suomen eOppimiskeskus ry (fińskie Stowarzyszenie Centrów E-learningowych), Fundacja Progress (Rumunia), biblioteka w Kolonii (Niemcy) i biblioteka w Bradze (Portugalia). Celem projektu był rozwój i upowszechnienie metodologii "learning circles - klubów wiedzy", czyli grup osób korzystających z dostępnych kursów e-learningowych pod kierunkiem bibliotekarza-facilitatora, a w rezultacie lepsze wykorzystanie i popularyzacja uczenia się online, szczególnie wśród osób długotrwale pozostających poza jakimkolwiek systemem edukacji nieformalnej i pozaformalnej.

Grupa 13 (z FRIS - 3) trenerów (pracowników organizacji partnerskich), przeszła szkolenie (2 cykle warsztatów online - 24h) z zakresu tworzenia i moderowania learning circles oraz edukacji i samokształcenia dorosłych. Trenerzy ci w swoich krajach, w oparciu o materiały opracowane w ramach projektu, przygotowali i przeprowadzili cykl warsztatów dla 89 (w Polsce 22) bibliotekarzy (ze względu na pandemię również online) i następnie wspierali ich w tworzeniu i prowadzeniu learning circles w bibliotekach. Rolą FRIS była realizacja tych zadań w Polsce oraz zapewnienie osiągnięcia zakładanych rezultatów przez wszystkich partnerów.

Budżet projektu to 368.922 EUR (wykorzystano 306930,63 EUR w tym budżet FRIS 74.796 EUR (wykorzystano 56.582,23 EUR).

Rezultaty projektu:

- opracowaliśmy raport "Real Opportunities for Adult Online Education. The White Paper" wraz z podsumowaniem w języku polskim "Edukacja online osób dorosłych - perspektywy rozwoju" (plik do pobrania: <https://frsi.org.pl/edukacja-online-osob-doroslych-perspektywy-rozwoju/>) oraz w językach partnerów (fiński, niemiecki, portugalski i rumuński);
- P2PU utworzyło pięć wersji językowych strony (platformy) do obsługi klubów wiedzy wraz z linkami do kursów online w językach partnerów - strona polska: <https://klubywiedzy.p2pu.org/>;
- przygotowano podręcznik dla trenerów i moderatorów klubów wiedzy (poszerzony o materiały dotyczące prowadzenia spotkań online) - po angielsku oraz w językach partnerów: https://biblioteki.org/aktualnosci0/Jak_prowadzic_klub_wiedzy_podrecznik_dla_moderatorow_i_moderatorek.html;
- P2PU zorganizowało klub wiedzy (online) o prowadzeniu klubów wiedzy - 5 sesji warsztatowych dla trenerów z organizacji partnerskich. Następnie Partnerzy zorganizowali cykl 8 warsztatów (online) z zakresu edukacji dorosłych i samokształcenia;
- FRIS prowadziła testowy klub wiedzy "Szkolenia online: jak to zrobić?" prowadzony przez pracowników FRIS dla pracowników FRIS i bibliotekarek. 5 spotkań klubu odbyło się zdalnie w okresie czerwiec - wrzesień 2020 r.;
- przygotowano kurs online sprawdzający gotowość osób uczących się do samodzielnej nauki online: link do polskiej wersji: <https://sites.google.com/frsi.org.pl/przygotuj-sie-do-klubu-wiedzy>;
- przygotowano dokument wspierający promocję klubów wiedzy, do wykorzystania przez biblioteki organizujące kluby wiedzy ("[Niezbędnik](#)");
- 22 bibliotekarzy otrzymało wsparcie szkoleniowe i sieciująco-motywacyjne (18 sesji online i 3 webinaria), przygotowujące do tworzenia i moderowania klubów wiedzy. W rezultacie 21 bibliotekarzy przeprowadziło 23 kluby wiedzy dla 144 uczestników. Większość bibliotekarzy planuje kontynuować te działania po zakończeniu projektu a zespół FRIS zobowiązał się do udzielania wsparcia i szkolenia dla kolejnych chętnych;
- podsumowanie wszystkich działań projektowych i wypracowanych materiałów znajduje się na portalu biblioteki.org oraz na stronie FRIS: wyłącznie [po polsku](#), wyłącznie [po angielsku](#) i we [wszystkich językach](#) projektu (fiński, rumuński, portugalski i niemiecki);

Projekt został poddany szczegółowej kontroli, raport końcowy został zatwierdzony a rezultaty projektu (opublikowane na [Platformie rezultatów](#) Erasmus +) uzyskały status dobrej praktyki.

MISJA: PROGRAMOWANIE – PŁOCKI I OSTROŁĘCKI

Od września 2019 r. do czerwca 2021 r. FRIS realizowała projekt "Misja: programowanie" w podregionach ostrołęckim i plockim (działanie 3.2 *Innowacyjne działania na rzecz edukacji cyfrowej* Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020; IV nabór wniosków). Jego celem było przygotowanie nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej z okolic Ostrołęki i Płocka do samodzielnego prowadzenia zajęć z programowania w ramach nauczania zintegrowanego oraz popularyzacja wczesnej nauki kodowania w gminach wiejskich i wiejsko-miejskich. Projekt był oparty o doświadczenia bliźniaczego projektu dot. podregionu ciechanowskiego

Łączny budżet projektu to 2.348.425,61 PLN, w tym dotacja: 2.237.730,97 PLN (budżet FRSI 2.201.627,43 PLN, w tym dotacja 2.108.832,79 i wkład: 92.794,64 PLN). Formalnie podpisano dwie umowy: na podregion płocki oraz podregion ostrołęcki. Projekt jest realizowany pomiędzy 01.09.2019 a 30.06.2021 r. wspólnie z Mazowieckim Samorządowym Centrum Doskonalenia Nauczycieli, na terenie 22 gmin (66 szkoły, 259 nauczycieli, 2.914 uczniów).

Zgodnie z wymogami konkursu projekt obejmował następujące działania: 4-dniowe szkolenia dla nauczycieli, zapewnienie wsparcia trenerskiego nauczycielom prowadzącym zajęcia z uczniami (każdy nauczyciel ma przeprowadzić 15 2-godzinnych zajęć), dostawy sprzętu komputerowego do szkół (na każdego nauczyciela: 1 robot, 2 tablety z czego jeden tablet zostanie przekazany nauczycielowi na własność po zakończeniu projektu) oraz 2-dniowe szkolenia wraz z 1 dniowym szkoleniem uzupełniającym dla przedstawicieli m.in. instytucji kultury z gmin objętych projektem, którzy chcieliby podobne zajęcia zorganizować w swoich instytucjach.

W okresie: wrzesień 2019 r. - czerwiec 2021 r. w ramach projektu:

- w listopadzie i grudniu 2019 r. podpisano umowy z 22 gminami wiejskimi i wiejsko-miejskimi na realizację projektu oraz zrekrutowano szkoły i nauczycieli;
- zorganizowano konferencję dla kadry zarządzającej szkołami w Ostrołęce (21.01.2020) i w Płocku (23.01.2020) promujące naukę programowania w edukacji wczesnoszkolnej;
- dostarczono do szkół uczestniczących w projekcie sprzęt do nauki programowania (zestaw składający się z robota i dwóch tabletów na każdego zgłoszonego ze szkoły nauczyciela), gry "Scottie Go! Edu" i PixBlocks, adaptory bluetooth, umożliwiające zdalną pracę z robotem, maty edukacyjne, zestawy książek i materiałów dydaktycznych wspierających naukę programowania oraz materiały szkoleniowo-promocyjne w tym podręcznik "Jak uczyć programowania w klasach I-III" i scenariusze zajęć z uczniami. Dostawy były realizowane od lutego do marca 2021 r.;
- wyłoniono trenerów programowania i przygotowano ich do prowadzenia szkoleń w ramach projektu;
- uruchomiono nową stronę internetową (<http://www.misjaprogramowanie.pl/>) i platformę projektu (z takimi funkcjonalnościami jak zapisy na szkolenia, badanie przyrostu kompetencji osób dorosłych i uczniów, harmonogram wsparcia trenerskiego, dziennik zajęć, forum);
- przeprowadzono 4-dniowe szkolenia dla nauczycieli, które ze względu na sytuację epidemiczną zostały zrealizowane w trybie mieszanym tj. stacjonarnym i online. Łącznie w 22 grupach szkoleniowych zostało przeszkolonych 260 nauczycieli;
- przeprowadzono 2-dniowe szkolenia stacjonarne dla bibliotekarzy i pracowników domów kultury. Łącznie w 4 grupach szkoleniowych zostało przeszkolonych około 60 pracowników tych instytucji oraz zorganizowano jednodniowe szkolenie uzupełniające online dla grupy 20 osób;
- objęto wsparciem trenerskim (stacjonarnym i online) nauczycieli, którzy w ramach części praktycznej szkolenia są zobowiązani do przeprowadzenia 15 dwugodzinnych zajęć z uczniami. Zajęcia z uczniami w okresie zamknięcia szkół były realizowane w formie zdalnej i online. Jedne z 15 dwugodzinnych zajęć z uczniami przypadające na każdego nauczyciela było realizowane w bibliotece lub domu kultury albo w formie online przy wsparciu pracowników tych instytucji;
- zrealizowano 14 webinarów mających na celu przygotowanie nauczycieli do prowadzenia zajęć z programowania z uczniami w formie zdalnej oraz jedno webinarium dla dyrektorów szkół objętych projektem (nagrania: <http://www.misjaprogramowanie.pl/szkolenie-i-wsparcie/#webinaria>);
- opracowano i wyprodukowano dodatkowe materiały mające na celu wsparcie nauczycieli w realizacji zajęć w formie zdalnej: na stronie projektu zostały opublikowane tutoriale do samodzielnej pracy dla uczniów (<http://www.misjaprogramowanie.pl/materialy-dla-uczniow/#filmiki>), a do szkół wysłane karty pracy i materiały do majsterkowania dla uczniów.
- przeprowadzono szkolenia uzupełniające online dla nauczycieli i innych osób dorosłych uczestniczących w projekcie (26 grup szkoleniowych, 119 nauczycieli, 29 bibliotekarzy i pracowników domów kultury);

- ostatnich 100 nauczycieli zakończyło prowadzenie z uczniami cyklu 15 dwugodzinnych zajęć z programowania;
- przygotowano raport z badania przyrostu kompetencji osób dorosłych oraz wysłano osób uczestniczących w projekcie informacje dotyczące przyrostu ich kompetencji;
- 24 czerwca zorganizowano spotkanie pożegnalne, podsumowujące projekt dla nauczycieli;
- 28 czerwca zorganizowano spotkanie pożegnalne, podsumowujące projekt dla trenerów;
- wysłano do szkół certyfikaty potwierdzające uczestnictwo w projekcie dla nauczycieli wraz z oprawionymi dyplomami dla szkół.
- przekazano szkołom tablety i roboty zakupione w ramach projektu oraz zobowiązano szkoły do przekazania po jednym tablecie nauczycielkom i nauczycielom uczestniczącym w projekcie.

PARA-BUCH! KSIĄŻKA W RUCH!

Projekt "Para-buch! Książka w ruch!", finansowany przez Deutsche Telekom Stiftung, był realizowany w okresie luty 2019 r. - kwiecień 2021 r. (przedłużenie o 6 miesięcy z powodu obostrzeń spowodowanych pandemią). Całkowity budżet projektu wyniósł 325.421 PLN.

Celami projektu było: 1) promocja czytelnictwa książek popularnonaukowych wśród młodszych dzieci (w wieku 3-10 lat); 2) kształtowanie umiejętności językowych młodszych dzieci (w wieku 3-10 lat); 3) rozwój zainteresowań młodszych dzieci (w wieku 3-10 lat) nauką i światem, który je otacza; 4) zebranie doświadczeń i pomysłów na działania bibliotek popularyzujące naukę wśród młodszych dzieci (w wieku 3-10 lat), połączone z głośnym czytaniem.

W ramach projektu przeprowadzono następujące działania:

- przeprowadzono nabór 100 bibliotek w 5 województwach (lubelskim, łódzkim, małopolskim, mazowieckim i warmińsko-mazurskim);
- przygotowano stronę projektu z materiałami edukacyjnymi: artykułami, scenariuszami zajęć i inspiracjami od bibliotek biorących udział w projekcie: <http://parabuch.org/>;
- opracowano podręcznik pt. "Para-buch! Książka w ruch! Podręcznik dla osób prowadzących spotkania w bibliotekach", omawiający różne zagadnienia dotyczące pracy z młodszymi dziećmi (3-10 lat) wokół nauki i dziedzin STEM;
- przeprowadzono szkolenia dla bibliotekarek i bibliotekarzy oraz zaproszonych do współpracy przez biblioteki wolontariuszy (działanie zrealizowane we współpracy z wojewódzkimi bibliotekami publicznymi);
- zrealizowano cykl 5 webinarów rozszerzających tematykę szkoleń: https://biblioteki.org/webinaria/Bibliolaboratorium_od_pomyslu_do_realizacji_nagranie_webinarium0.html;
- przygotowano listę rekomendowanych książek popularnonaukowych dla dzieci do wykorzystania na spotkaniach;
- przekazano bibliotekom pakiet startowy książek popularnonaukowych dla dzieci (działanie zrealizowane we współpracy z Goethe-Institut w Warszawie);
- opracowano i przekazano bibliotekom "STEM - pudełka" z prostymi przedmiotami do ćwiczeń i zabaw z małymi dziećmi, na zajęciach nt. różnych dziedzin nauki (szkło powiększające, tangram, kalejdoskop, liczman, magnesy itp.);
- przeprowadzono wydarzenie podsumowujące online "Para-buch! Książka w ruch! Jak wprowadzać dzieci w świat nauki i dziedzin STEM?" (17-19.11.2020) dla ok. 400 osób, z udziałem gości - prezenterów z Niemiec, Austrii, Rumunii i Mołdawii;

- udostępniono aplikację desktopową ułatwiającą przygotowywanie i realizację prostych zabaw i eksperymentów naukowych dla dzieci: <https://eksperymenty.parabuch.org/>.

Od 2. połowy 2019 r. do I kwartału 2021 r. biblioteki zrealizowały 881 spotkań stacjonarnych, w których wzięto udział 13.553 dzieci. Zaangażowano 472 wolontariuszek i wolontariuszy. Ze względu na restrykcje spowodowane pandemią od marca 2020 r. spotkania w bibliotekach nie mogły się odbywać lub odbywały się zgodnie z zasadami reżimu sanitarnego. Niezależnie od spotkań stacjonarnych, wiele bibliotek prowadziło w ramach projektu działania online polegające przede wszystkim na nagrywaniu filmików lub transmisji na żywo na Facebooku działań związanych z tematyką projektu (np. czytanie fragmentów książek, prowadzenie jakiejś zabawy, pokaz majsterkowania i wykonanie jakiegoś obiektu bądź przeprowadzenie prostego eksperymentu).

Mimo zakończenia się projektu, zajęcia dla dzieci popularyzujące naukę i dziedziny STEM są nadal prowadzone, a grupa "Podzielmy się doświadczeniami" jest nadal aktywna (178 zapisanych osób).

MY DIGITAL LIFE

Projekt „My Digital Life” (MDL) jest realizowany ze środków Microsoft w ramach inicjatywy Philanthropies for Skills and Employability. W 2021 r. - do grudnia - trwała jego druga edycja, a od września 2021 rozpoczęła się trzecia edycja. Budżet pierwszej edycji (2020 r.) to 70.000 USD, Budżet drugiej to ok. 90,000 USD, budżet trzeciej edycji 2021-2022 to 130.000 USD.

W ramach projektu wspieramy dorosłych oraz pośrednio - dzieci i młodzież - w podnoszeniu kompetencji cyfrowych i informatycznych. Podczas webinarów, warsztatów i kursów online przybliżamy uczestnikom narzędzia pracy zdalnej, rozwijamy kompetencje cyfrowe niezbędne do jej wykonywania, a także przekazujemy wiedzę konieczną do uruchomienia własnego biznesu online. Ponadto, dla wybranych uczestników udostępnione zostaną bezpłatnie vouchery na certyfikowane egzaminy MOS (Microsoft Office Specialist).

Obecna sytuacja epidemiczna zwiększa priorytet dla wykorzystania narzędzi cyfrowej komunikacji i zdalnej pracy. Wiele stanowisk pracy musi zostać dostosowanych do pracy zdalnej, a niektóre osoby zagrożone utratą pracy, będą musiały się przekwalifikować. Tym samym, projekt jest adresowany w szczególności do pracowników instytucji kultury, instytucji edukacyjnych, właścicieli mikro/małej firmy prowadzącej działalność offline (handel/usługi), osób poszukujących pracy (np. studentów), oraz pracowników mobilnych. Łącznie projekt obejmie 14.000 dorosłych aktywnych zawodowo lub pozostających bez pracy oraz 5.000 dzieci i młodzieży.

W 2020 r. przygotowano kursy online dla trenerów i uczestników (dostępne na stronie projektu pod adresem <https://mydigitallife.pl/>) oraz zrealizowano szereg szkoleń i webinarów (nagrania są dostępne na kanale YouTube: ([playlista MyDigitalLife](#))). Webinaria obejrzało ponad 8,7 tys. osób a treści powstałe w ramach projektu poprzez media społecznościowe dotarły do ponad 200 tys. odbiorców.

W ramach 2.edycji projektu, w trzech pierwszych kwartałach 2021 r.:

- stworzyliśmy strategię dotarcia do różnych grup odbiorców; nawiązaliśmy partnerstwa z uczelniami i zrzeszeniami studentów, [m.in.](#): z biurami karier Uniwersytetu Warszawskiego, Politechniki Gdańskiej i Uniwersytetu Łódzkiego oraz Parlamentem Studentów Rzeczypospolitej Polskiej;
- opracowaliśmy identyfikację wizualną i szablony grafik projektu, spójne z marką FRSI; uruchomiliśmy [blog](#) i ulepszyliśmy UX strony www projektu, a mechanizm rejestracji na webinaria został dopasowany do wymagań sprawozdawczych Microsoft;
- wyprodukowaliśmy cykle edukacyjne i prowadziliśmy ich kampanie promocyjne. Były to m.in.: (1) Bezpieczeństwo w Sieci, (2) Jak pracować zdalnie? , (3) Spotkania z Supelberfrem, (4) [Wyłącz telewizor – włącz myślenie! Blaski i cienie krytycznego myślenia](#) , (5) Zniżki i licencje Microsoft;
- rozwinęliśmy i zaktualizowaliśmy materiały dla edukatorów związane z uczeniem krytycznego myślenia (więcej: przy opisie „Zrozum.org.”);

- zrealizowaliśmy webinaria i warsztaty we współpracy z biurami karier uczelni wyższych i z zrzeszeniem studentów. Do najpopularniejszych cykli należały (1) [Nowa praca lub awans - jak się przygotować i gdzie szukać?W cztery oczy z headhunterką](#) , (2) [Debata online z udziałem przedstawicieli pożądaných zawodów na rynku pracy](#) (3) [Ty online - marka osobista w pracy i biznesie](#);
- włączyliśmy się w projekty „Tydzień z internetem”, „Digital Travellers in Europe - Cyfrowi Wędrowcy w Europie” oraz wspieraliśmy realizację Festiwalu Sektor 3.0. (m.in.powstał eBook [My Digital Life. Poznaj aplikacje, które pomogą Ci się zrelaksować, lepiej zorganizować czas i zadbać o swoją kondycję](#) oraz prowadzono - w trakcie Festiwalu - konsultacje z fizjoterapeutą - jak zorganizować swoje stanowisko pracy),
- biura karier, współpracujące z FRŚI, rozpoczęły prowadzenie intensywnych działań remarketingowych, dotyczących wspólnie zrealizowanych cykli edukacyjnych skierowanych do studentów, którzy ubiegają się o staże i pierwszą pracę (w III kwartale dzięki tym działaniom webinaria obejrzało ponad 50 tys. studentów) .

Łączny zasięg działań realizowanych w ramach projektu to 1.137.771; w działaniach edukacyjnych wzięło udział w sumie 38.787 osób.

W ramach projektu „My Digital Life” nawiązaliśmy **strategiczne partnerstwo z samorządami lokalnymi gminy Raszyn i Ożarów Mazowiecki**, w których FRŚI we współpracy z Microsoft wdraża program edukacyjny dotyczący nowych technologii i ochrony środowiska ze środków Microsoft w ramach „Environmental Grant 2021” (100.000 USD) do 30.06.2021. W związku z sytuacją pandemiczną projekt został przedłużony r.

Celem projektu było podniesienie świadomości lokalnych społeczności w zakresie ochrony środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem zanieczyszczenia powietrza, jak również podniesienie kompetencji cyfrowych zgodnie z przeprowadzoną analizą potrzeb w szkołach, bibliotekach i organizacjach pozarządowych (m.in. Office 365, nauka kodowania).

W trzech pierwszych kwartałach 2021 r. dokonaliśmy analizy lokalnych potrzeb edukacyjnych i sprzętowych instytucji samorządowych i edukacyjnych z terenu ww. gmin, a następnie realizowaliśmy potrzeby, które wynikały z ww. analizy:

- w partnerstwie z Microsoft wspieraliśmy szkoły we wdrażaniu Office 365 dla Edukacji (jedna szkoła zgłosiła się do „Szkoła w Chmurze Microsoft” a trzy do programu „Modelowa Szkoła w Chmurze Microsoft”), przeprowadziliśmy cykl webinarów dla nauczycieli i dyrekcji szkół, a wytypowanym liderom zaoferowaliśmy dodatkowe warsztaty i wspieraliśmy ich merytorycznie;
- we współpracy z firmą Clouds on Mars przygotowaliśmy raport prognozujący zanieczyszczenie powietrza w gminie Raszyn i Ożarów Mazowiecki;
- przeprowadziliśmy 4 szkolenia z nauki kodowania, każde składające się z dwóch 2-godzinnych spotkań i wzięło w nich udział pięć szkół podstawowych (nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, 40 osób) i dwie biblioteki publiczne (3 osoby). Każda szkoła i biblioteka otrzymała niezbędny sprzęt, na który składały się roboty Photon, tablety (laptopy 2 w 1) i materiały edukacyjne;
- przeprowadziliśmy 2-dniowe warsztaty dla bibliotekarzy z Ożarowa Mazowieckiego i mieszkańców (po 4 osoby) poświęcone pracy z kamerą, których celem była nauka realizacji profesjonalnych spotkań na żywo oraz produkcji materiałów video i audio. Biblioteka otrzymała niezbędny sprzęt video i audio (np. mikrofony, statywy, lampy), a także pętle indukcyjne w celu wsparcia osób z niepełnosprawnością słuchu;
- w gminie Raszyn Spółdzielnia Socjalna FADO przeprowadziła audyt dostępności architektonicznej ośmiu instytucji (dziewięć budynków). Audyt zakończył się szczegółowymi raportami - dla każdego z budynków - zawierającymi informacje o stanie obecnym, napotkanych problemach i barierach oraz rekomendacje do zmian;

- wraz z Centrum Działań Ekologicznych „Źródła” i Biblioteką Publiczną w Ożarowie Mazowieckim przeprowadziliśmy dwa przyrodnicze wydarzenia plenerowe: grę terenową „Szukamy bocianów” i warsztaty „Zaglądamy do stawu” dla mieszkańców Ożarowa Mazowieckiego (łącznie uczestniczyło 27 osób);
- dla Centrum Kultury Raszyn oraz Centrum Kultury Uśmiech w Ożarowie Mazowieckim zakupiliśmy monitory (smart TV) w celach edukacyjno-informacyjnych;
- dla Stowarzyszenia Strasna Zaba w Płochocinie zakupiliśmy sprzęt w celu sprawniejszego prowadzenia działalności artystycznej stowarzyszenia (aparat fotograficzny i laptop);
- dla Klubu Arka w Raszynie tworzyliśmy nową stronę internetową, zakupiliśmy także laptop;
- dla Centrum Kultury Raszyn udostępniliśmy kalendarz „Dzieje się” i wprowadziliśmy w nim zmiany;
- raport prognozujący zanieczyszczenie powietrza przygotowany przez firmę Clouds on Mar został przekazany i udostępniony do publicznej wiadomości w gminie Raszyn.

KOMPETENCJE 3.0

Good Things Foundation (GTF) jest fundacją brytyjską realizującą projekty polegające na podnoszeniu kompetencji cyfrowych społeczności, szczególnie narażonych na wykluczenie. Współpracuje z lokalnymi organizacjami, oferuje bezpłatne szkolenia z podstawowych umiejętności cyfrowych na platformie Learn My Way <https://www.goodthingsfoundation.org/learn/learn-my-way/>.

Grant w wysokości 150.000 GBP jest przeznaczony na projekt pt. „Kompetencje 3.0”, mający na celu stworzenie narzędzia, które umożliwi organizacjom pozarządowym, bibliotekom, grupom nieformalnym przeprowadzenie diagnozy swojego potencjału cyfrowego. Po wypełnieniu formularza i odpowiedzi na szereg pytań organizacja otrzyma podsumowanie/raport dotyczący jej potencjału cyfrowego oraz propozycję ścieżki dalszego rozwoju. Dzięki narzędziu organizacja będzie mogła uzupełnić swoją wiedzę, poszerzyć swoją ofertę dla społeczności lokalnej w oparciu o dostępne materiały, poznać Mobilnych Doradców Sektora 3.0 ze swojej okolicy oraz skorzystać z ich pomocy. W zależności od potrzeb organizacji, Mobilni Doradcy będą pełnić w projekcie rolę mentorską, doradczą i szkoleniową.

Projekt realizowany jest w okresie od września 2021 r. do końca grudnia 2022 r. i zakłada następujące działania:

- stworzenie narzędzia do badania potencjału cyfrowego,
- stworzenie bazy zasobów oraz przegląd wszystkich materiałów FRSI dotyczących szkoleń oraz edukacji cyfrowej,
- przetłumaczenie i adaptacja platformy Learn My Way do potrzeb polskich organizacji,
- wypracowanie modelu współpracy Mobilnych Doradców z organizacjami, które będą korzystać z narzędzia,
- szkolenia dla organizacji, które skorzystają z narzędzia,
- szkolenia dla Mobilnych Doradców dotyczące budowania partnerstw oraz doskonalenia umiejętności trenerskich,
- przeprowadzenie konkursu grantowego dla organizacji, chcących podnieść swoje kompetencje cyfrowe, uzupełnić braki sprzętowe i szkolić w swoich społecznościach lokalnych,
- kampanię promocyjną.

W ramach projektu w 2021 r. opracowane zostało narzędzie mierzenia potencjału organizacji, które w I kwartale 2022 r. będzie testowane przez Mobilnych Doradców i umieszczone na stronie internetowej projektu. Trwały także prace związane z wdrożeniem brytyjskiej platformy e-learningowej Learn My Way w Polsce. Zespół projektowy odbył szereg spotkań z pracownikami Good Things Foundation, podczas których dyskutowane były kwestie merytoryczne, m.in. dostosowanie niektórych treści do polskiej specyfiki oraz

przybliżano kwestie techniczne. Ostatecznie, po konsultacji z Mobilnymi Doradcami, wybrano 15 kursów do przetłumaczenia i zaprogramowania w języku polskim. Obecnie trwają prace nad tłumaczeniem platformy i jej programowaniem. Ich zakończenie planowane jest na koniec kwietnia 2022 r. Całkowity budżet projektu to 150.000 GBP.

BIBLIOTEKA ONLINE II

Na jesieni 2021 r. FRIS realizowała (we współpracy ze Stowarzyszeniem Labib) projekt "Biblioteka online II" w ramach „Funduszu pomocowego dla organizacji pozarządowych oraz inicjatyw obywatelskich 2020”. Budżet projektu to ok 28 tys. zł. Bibliotekarze - członkowie Labib, podobnie jak przy I edycji, opracowali programy szkoleń i pełnili funkcję trenerów.

Celem projektu było wsparcie bibliotek w przeniesieniu części oferty dla mieszkańców online i utrzymanie jej niezależnie od rozwoju pandemii jako standardowej usługi. Ponadto uczestnicy szkoleń (47 bibliotekarek i bibliotekarzy z 25 bibliotek) nauczyli się wykorzystywania narzędzi cyfrowych w pracy biblioteki: współpracy w zespole, przeciwdziałaniu wypaleniu zawodowemu, komunikacji z mieszkańcami i promocji działań. Poznali również zagadnienia związane z dostępnością, sposoby aktywizacji użytkowników w sieci i metodologię prowadzenia spotkań online. Kursy, prowadzone online w okresie maj-październik 2021 r., składały się z dwóch modułów, obejmujących łącznie siedem 3-godzinnych spotkań. Następnie bibliotekarze opracowali własne projekty wydarzeń online, do których zaprosili swoje społeczności. Liczba odbiorców działań przygotowanych przez uczestników projektu to ok 3.000 osób. Ponadto w ramach projektu przeprowadzono 8 otwartych webinarów (m.in. dot. job craftingu, komunikacji empatycznej, storytellingu, content marketingu). Webinaria odbyły się w trakcie "Nocy Bibliotek" (na żywo wzięło w nich udział ok. 460 osób, a ponad 2.000 obejrzało nagrania na Facebooku). Ważnym rezultatem projektu jest również [e-book](#) zawierający zbiór dobrych praktyk i porad dotyczących prowadzenia działań animujących czytelnictwo w sieci. Dotychczas publikację wyświetliło ponad 300 użytkowników.

Projekt jest kontynuacją projektu „Biblioteka online” finansowanego ze środków programu "Kultura w sieci" MKiDzN, realizowanego przez FRIS w 2. połowie 2020 r. we współpracy ze Stowarzyszeniem LABiB. Edycja objęła 72 bibliotekarzy z 36 bibliotek, którzy następnie przeprowadzili 147 spotkań online z mieszkańcami. W spotkaniach uczestniczyło ponad 5.300 osób, a 320 związanych z nimi materiałów opublikowanych na stronach internetowych i fanpage'ach bibliotek obejrzało ponad 90.000 osób.

AKCJE I KAMPANIE SPOŁECZNO-EDUKACYJNE

W 2021 r. FRIS, podobnie jak w latach ubiegłych prowadziła lub brała udział w wielu akcjach i kampaniach społecznych.

» **"Tydzień z Internetem"** - od ponad dziesięciu lat FRIS koordynuje w Polsce ogólnoeuropejską kampanię "All Digital Week", znaną pod polskim tytułem „Tydzień z Internetem”. Prowadzi polską stronę kampanii, na której gromadzi materiały edukacyjne (scenariusze zajęć) przygotowane na potrzeby kampanii od czasu jej powstania. Również w 2021 r. zachęciliśmy biblioteki, szkoły oraz inne zainteresowane instytucje i organizacje do udziału w kampanii i promowania idei rozwoju kompetencji cyfrowych. Hasłem przewodnim polskiej edycji kampanii w 2021 r. było "My Digital Life". Termin kampanii: 22-28.03.2021, jednak ze względu na obostrzenia wynikające z pandemii, w 2021 r. - inaczej w latach ubiegłych - wydarzenia w ramach kampanii można było prowadzić do 16 kwietnia.

W ramach kampanii przeprowadzono nabór do kampanii, zaktualizowano stronę "Tygodnia z Internetem" oraz formularz rejestracji umożliwiający pokazanie zgłoszonych instytucji i organizacji na mapie, zarejestrowano

65 zgłoszeń. Przygotowano i udostępniono 2 nowe scenariusze spotkań do przeprowadzenia w formie online:

- „Wizerunek w sieci” ([link](#)) - propozycja spotkania, którego celem jest uwrażliwienie na to, czego nie

pokazywać i nie udostępniać w mediach społecznościowych lub podczas pracy i nauki zdalnej,

- „Kolekcjonerzy sztuki” ([link](#)) – propozycja spotkania, którego celem jest pokazanie, w jaki sposób można korzystać z zasobów internetu, rozwijając swoje zainteresowania lub jak przetwarzać udostępnione na wolnych licencjach dzieła, tworząc własne prace.

Przeprowadziliśmy konkurs „Moje cyfrowe życie”, do którego zaprosiliśmy instytucje i organizacje, uczestniczące w tegorocznej edycji kampanii „Tydzień z Internetem”. Zadanie konkursowe polegało na przygotowaniu relacji (w formie materiału multimedialnego) z działań zrealizowanych w ramach kampanii wraz z opisem ich przebiegu, grup docelowych, a także refleksji z ich realizacji. Celem konkursu było m.in. zebranie doświadczeń instytucji i organizacji zajmujących się kulturą i edukacją, doświadczeń z działań wykorzystujących wartościowe zasoby i narzędzia cyfrowe, a także popularyzujących wiedzę na temat bezpiecznego z nich korzystania.

Laureatami konkursu zostały dwie szkoły (SP nr 1 w Toruniu i Zespół Szkół Ekonomiczno-Handlowych w Olsztynie) oraz jedna biblioteka (Filia nr 6 Biblioteki Publicznej Gminy Kozienice).

W nadesłanych pracach znalazły się ważne i aktualne tematy (takie jak ochrona wizerunku, bezpieczeństwo w świecie cyfrowym), a relacje pokazywały dużą skalę i kompleksowość zrealizowanych działań (prowadzenie zajęć dla dzieci, rodziców, uczniów, nauczycieli, organizacja wideokonferencji, przygotowywanie materiałów edukacyjnych, popularyzacja wartościowych zasobów internetu, a nawet przeprowadzenie badań).

» **Akcja Żonkile** - jak co roku FRSI wspiera działania edukacyjne w ramach akcji Żonkile, organizowanej już po raz dziewiąty przez Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN. W związku z kolejną rocznicą powstania w getcie warszawskim Muzeum POLIN przygotowało specjalną ofertę zawierającą pakiet nowych, atrakcyjnych materiałów edukacyjnych dla różnych grup wiekowych. Z materiałów mogą skorzystać lokalne instytucje (takie jak szkoły i biblioteki) i przeprowadzić działania stacjonarne lub online. Informacja o zgłoszeniach do kolejnej akcji została zamieszczona na portalu biblioteki.org ([link](#)); FRSI wsparło też Muzeum POLIN w organizacji i moderacji webinarium skierowanego do bibliotek i instytucji kultury chcących wziąć udział w akcji ([link do zaproszenia](#)). W efekcie tych działań swój udział w akcji w tym roku zgłosiło się niemal 700 bibliotek i instytucji kultury, a w webinarium uczestniczyło 412 osób z całej Polski.

» **Noc Bibliotek** - FRSI była, obok Fundacji ABCXXI - „Cała Polska czyta dzieciom”, ponownie współorganizatorem ogólnopolskiej akcji Noc Bibliotek i brała udział w jej promocji. Organizatorem głównym akcji było Centrum Edukacji Obywatelskiej.

VII edycja akcji odbyła się 9.10.2021 r. pod hasłem „Czytanie wzmacnia”. Motywem przewodnim akcji było zwrócenie uwagi na rolę książek, bibliotek i czytelnictwa we wspieraniu różnych aspektów życia, w tym zdrowia i dobrego samopoczucia, szczególnie w trudnych czasach pandemii. Ze względu na pandemię większość działań podejmowano online. W akcji wzięło udział ok. 1.300 bibliotek. Wydarzenie otwierające akcję (krajowa Noc Bibliotek) miało miejsce w Mediatece MDM - filii Biblioteki Publicznej w Dzielnicy Śródmieście m.st. Warszawy.

22 września zorganizowaliśmy webinarium informujące o akcji (wzięło w nim udział ponad 300 osób) i wzięliśmy udział w nagraniu spotu promocyjnego interpretującego hasło akcji „Czytanie wzmacnia” (spot dostępny jest pod linkiem: <https://www.facebook.com/nocbibliotek/posts/4517514294925618>).

» **BOOM! Na komiksy i gry planszowe w bibliotece** – nowa akcja, realizowana od września do listopada 2021 r., we współpracy z wydawnictwem Story House Egmont Sp. z o.o. Akcja była skierowana do wszystkich bibliotek publicznych i bibliotek szkolnych działających na terenie Polski i kierujących swoją ofertą do dzieci i młodzieży. Cieszyła się dużym zainteresowaniem – otrzymaliśmy aż 467 ważnych (tzn. spełniających regulaminowe kryteria) zgłoszeń.

W ramach akcji:

- zostały zrealizowane 3 webinaria poświęcone możliwościom wykorzystania komiksów i gier w działaniach biblioteki dla dzieci i młodzieży; na webinarium wystąpili: Tomasz Kołodziejczak (autor, wydawca, popularyzator komiksów), Jarosław Kret (autor, podróżnik, prezenter pogody) i Agnieszka Karp-Szymańska (edukatorka, prezeska zarządu Fundacji Czas Dzieci),
- biblioteki, które nadesłały pierwsze 100 zgłoszeń, otrzymały pakiet materiałów od wydawnictwa Story House Egmont. Z ich wykorzystaniem zorganizowały zajęcia dla dzieci i młodzieży, przygotowały relacje z zajęć i publikowały je na portalu labib.pl. 10 najciekawszych relacji otrzymało dodatkowe nagrody (pakiety komiksów i gier),
- zostały przygotowane 3 scenariusze zajęć dla dzieci i młodzieży w oparciu o gry i komiksy wydawnictwa Story House Egmont, opublikowaliśmy je na portalu biblioteki.org,
- w związku z dużym zainteresowaniem akcją zdecydowaliśmy się przekazać 367 dodatkowych pakietów materiałów wydawnictwa Story House Egmont (tzw. pakiety pocieszenia) pozostałym bibliotekom, które zgłosiły się do akcji.

INNE AKTYWNOŚCI FRSI

FRSI należy do następujących stowarzyszeń i koalicji:

- » [Stowarzyszenia All Digital](#) (dawniej Telecentre Europe), zrzeszającego telecentra w całej Europie i działającego na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych;
- » [Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych](#), zrzeszającej ponad 130 organizacji z całej Polski, stawiającej sobie za cel dbanie o dobre otoczenie społeczno-prawne dla działalności trzeciego sektora;
- » [Stowarzyszenia Grupa Zagranica](#), skupiającego ponad 50 polskich organizacji pozarządowych zaangażowane w międzynarodową współpracę rozwojową, wspieranie demokracji, pomoc humanitarną i edukację globalną;
- » [Szerokiego Porozumienia na rzecz Rozwoju Umiejętności Cyfrowych](#), powołanego z inicjatywy Ministra Administracji i Cyfryzacji oraz Lidera Cyfryzacji;
- » [Partnerstwa na rzecz Edukacji Finansowej](#), nieformalnej grupy blisko 20 organizacji i instytucji, której misją jest stworzenie platformy dialogu służącej koordynacji i współpracy sektora publicznego, prywatnego i organizacji pozarządowych w celu oferowania mieszkańcom Polski - wszystkim grupom społecznym - wysokiej jakości edukacji finansowej, dopasowanej do ich potrzeb.

Przedstawicielka FRIS od czerwca 2017 r. jest **członkinią zarządu Grupy Zagranica**. Do zadań zarządu należy m. in. opracowanie projektu rocznego planu pracy i budżetu, sporządzanie sprawozdań z działalności Grupy oraz sprawozdań finansowych, opracowanie i przedstawienie Walnemu Zebraniu propozycji kierunków działania Grupy, powoływanie i likwidacja stałych lub doraźnych komisji i grup roboczych oraz nadzór nad ich pracami, a także reprezentowanie Grupy na zewnątrz, formułowanie stanowisk i opinii Grupy po zasięgnięciu opinii członków Grupy.

W roku 2022 Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego będzie kontynuowała swoją działalność statutową.

3. Fundacja nie prowadzi działalności gospodarczej.

4. Do sprawozdania załączono następujące Zarządzenia Zarządu Fundacji wprowadzone w roku 2020:

- Zarządzenie nr 1/2021 z dnia 1 marca 2021r. w sprawie udzielenia pełnomocnictwa Pani Barbarze Janiak

- Zarządzenie nr 2/2021 z dnia 19 kwietnia 2021r. w sprawie ustalenia dnia 4 czerwca 2021 dniem wolnym od pracy dla pracowników Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
- Zarządzenie nr 3/2021 z dnia 19 lipca 2021r. w sprawie udzielenia pełnomocnictwa Pani Elżbiecie Dydak.
- Zarządzenie nr 4/2021 z dnia 20 września 2021r. w sprawie zmiany postanowień Reguł pracy i wynagradzania Pracowników Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego”
- Zarządzenie nr 5/2021 z dnia 2 grudnia 2021r. w sprawie ustalenia dnia 24 grudnia 2021 dniem wolnym od pracy dla pracowników Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
- Zarządzenie nr 6/2021 z dnia 2 grudnia 2021r. w sprawie ustalenia dnia 27 grudnia 2021 dniem wolnym od pracy dla pracowników Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
- Zarządzenie nr 7/2021 z dnia 16 grudnia 2021r. w sprawie przeprowadzenie inwentaryzacji rocznej składników majątkowych Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
- Zarządzenie nr 8/2021 z dnia 16 grudnia 2021r. w sprawie udzielenia pełnomocnictwa Pani Barbarze Janiak
- Zarządzenie nr 9/2021 z dnia 16 grudnia 2021r. w sprawie ustalenia dnia 7 stycznia 2021 dniem wolnym od pracy dla pracowników Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego

5. Na uzyskane łączne przychody w kwocie 7.469.681,24 PLN składają się przede wszystkim przychody z nieodpłatnej działalności statutowej, które wyniosły 7.448.521,35 PLN i pochodziły w istotnej części z dotacji i darowizn przekazanych przez fundatora Polsko-Amerykańską Fundację Wolności na realizację projektu „Program Rozwoju Bibliotek” w wysokości 1.920.488,79 PLN, na realizację projektu „Nowe Technologie Lokalnie” w wysokości 1.764.518,79 PLN i wsparcie instytucjonalne na elektroniczny system obiegu dokumentów i inne projekty w wysokości 63.378,84 zł. Ponadto Fundacja otrzymała środki z Microsoft na realizację projektu „Link do przyszłości” oraz „My Digital Life” w wysokości 636.732,46 PLN, na realizację projektów z Programu Erasmus+ w wysokości 634.800,50 PLN, środki z Deutsche Telekom Stiftung na realizację projektu „Para Buch, Książka w Ruch” w wysokości 28.577,85 PLN, z EFRR POPC na realizację projektu „Lekcja: Enter” w wysokości 607.682,99 PLN, z EFRR POPC na realizację projektów „Misja: programowanie – podregion ostrołęcki” i „Misja: programowanie – podregion płocki” w wysokości 711.956,87 PLN, z Funduszy EOG, pochodzących z Islandii, Liechtensteinu i Norwegii na „Program Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny” w wysokości 918.339,81 PLN, z Good Things Foundation na realizację projektu „Kompetencje 3.0” w wysokości 46.519,21 PLN oraz z pozostałych darowizn na wsparcie działań statutowych w wysokości 115.525,24 PLN.

Pozostałe źródła to przychody finansowe, głównie różnic kursowych, stanowiących łączną kwotę 4.601,97 PLN oraz pozostałe przychody operacyjne w wysokości 16.557,92 PLN, w tym:

- świadczenia medyczne i połączenia telefoniczne, refakturowane na pracowników – 15.258,89 PLN
- odszkodowanie – 490,00 PLN
- korekta nadpłaconych składek ZUS za 2019 rok – 805,29 PLN
- inne przychody – 6,38 PLN

6. Poniesione koszty na:

- a) realizację celów statutowych: 7.485.123,77 PLN
- b) administrację: 4.186,25 PLN
 - usługi obce – 3.773,42 PLN
 - podatki i opłaty – 312,66 PLN
 - pozostałe koszty – 100,17 PLN
- c) działalność gospodarczą: 0,00 PLN
- d) koszty finansowe: 4.347,54 PLN
- e) pozostałe koszty w wysokości 16.002,15 PLN, w tym:
 - świadczenia medyczne i połączenia telefoniczne, poniesione w imieniu pracowników - 15.258,89 PLN

- zwrot dotacji z powodu korekty składek ZUS za 2019 – 736,88 PLN
- inne koszty – 6,38 PLN

7. Dodatkowe dane liczbowe:

a) liczba pracowników według stanu na 31.12.2020 r. wyniosła 18 osób, zatrudnionych na następujących stanowiskach:

- Dyrektor Programowy FRIS/ Prezes Zarządu FRIS,
- Główny Specjalista ds. Finansów,
- Koordynator ds. Projektów
- Koordynator Projektów,
- Koordynator Projektów,
- Koordynator Projektów,
- Koordynator Projektów,
- Koordynator Projektów,
- Koordynator Projektów,
- Koordynator Projektów,
- Koordynator Projektów,
- Specjalista ds. komunikacji i monitorowania działań lokalnych.
- Koordynator Projektów i Fundraisingu,
- Redaktor Naczelna portalu biblioteki.org,
- Specjalista ds. Administracji i realizacji projektów,
- Specjalista ds. Realizacji Projektów i Komunikacji
- Specjalista ds. Rozliczeń,
- Specjalista ds. Rozliczeń

b) łączna kwota wynagrodzeń brutto z tytułu umów o pracę w roku 2021 wyniosła 1.695.545,77 PLN; wynagrodzenia brutto za okres sprawozdawczy wypłacone łącznie członkom Zarządu i członkom Rady Fundacji stanowiły kwotę 37.449,42 PLN;

c) wydatki na wynagrodzenia brutto z umów zlecenia wyniosły 644.825,03 PLN

d) udzielone przez Fundację pożyczki pieniężne: 0,00 PLN

e) kwoty ulokowane na rachunkach bankowych na dzień 31.12.2021 r.:
w Banku PEKAO S.A. wyniosły 0,00 PLN

f) wartości nabytych obligacji lub akcji: 0,00 PLN

g) wartość nabytych w roku środków trwałych, stanowiących urządzenia techniczne i maszyny, wynosiła 21.777,54 PLN

h) wartość aktywów na dzień bilansowy wynosi 4.176.307,05 PLN; wartość zobowiązań i rezerw na zobowiązania na dzień bilansowy wynosi 3.715.703,56 PLN, w tym kwota 3.480.335,58 PLN stanowiąca rozliczenia międzyokresowe.

i) środki pieniężne na rachunkach bankowych na dzień 31.12.2021 – 3.794.597,43 PLN

8. Fundacja w 2021 roku nie realizowała zadań publicznych.

9. Fundacja jest podatnikiem podatku od osób prawnych, podatnikiem podatku od towarów i usług i płatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych.

10. Fundacja złożyła do Pierwszego Urzędu Skarbowego Warszawa – Śródmieście wymagane prawem deklaracje podatkowe za 2021 rok, a mianowicie: CIT-8, CIT-8/O, CIT-D, IFT-2, PIT-4R, , JPK_VAT7M.

11. W okresie sprawozdawczym w Fundacji nie przeprowadzono zewnętrznych kontroli, za wyjątkiem czynności sprawdzających w zakresie zwrotu podatku od towarów i usług oraz prawidłowości rozliczeń projektów.

12. Fundacja nie przyjmowała i nie dokonywała płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 EUR - zarówno jako pojedynczej operacji, jak i kilku operacji, które wydają się ze sobą powiązane.

Warszawa, 9 czerwca 2022 r.